ЎзССР Давлат китоб палатаси
Инв.
Гос. книжная палата УзССР
С 21297

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

8 ноябрь, шанба, 1997 йил
Сотувда эркин нархда. № 229 (1746)

ЯКУНЛАР МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ, ВАЗИФАЛАР БЕЛГИЛАНДИ

7 ноябрь куни Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасида назорат органлари фаолиятини мувофиқлаштирувчи республика кенгашининг мажлиси бўлди. Мажлисни Давлат солиқ қўмитасининг раиси, кенгаш раҳбари В. Бегәнов бошқарди.

Кенгашнинг тўққиз ой мобайнидаги иш якунлари ҳамда ана шу даврда назорат органларини текшириш юзасидан белгиланган режаларнинг қандай бажарилганини кўриб чиқилди, навбатдаги вазифалар белгилаб олинди. Мажлисда Давлат солиқ қўмитасининг текшириш масалалари билан шуғулланувчи бўлинмалари раҳбарлари иштирок этди.

Мажлисда Президентнинг Давлат маслаҳатчиси — назорат инспекцияси раҳбари Ё. Жалолов нутқ сўзлади.

(ЎзА).

ТЕБРАНАДИ СОАТ КАПГИРИ

У сизу биз билан ҳисоблашмайди. Гоҳо ўзимизча кеча-кундуз 24 соатга тенг деб бир-биримизни овутамиз. Умр кечаётир, йиллар кетаётир. ВАҚТ эса... эртага кўчди. Бугун-чи? Озодликнинг еттинчи йили осмони остида энг тоза ҳаволардан нафас олаётган юртдошларимиз не ўйдалар?

Энди сиз билан ҳар куни соат миллларига тенг лаҳзалар «тили»-ла сўзлашамиз, дардлашамиз.

АЛЛО, «ХАЛҚ СЎЗИ»МИ?

-- Ассалому алайкум, Ангрен шаҳридан Фарҳод Раимқуловман. Тошкентга Амир Темур бобомизнинг боғларини зиёрат қилгани ўғлим билан атай келувдим. Ҳашаматли музейни ва мафтункор боғни айланиб кўнглим осмондай кўтарилди. Аммо... айтайвераймик? Э, барибир чиқармайсизлар-да?

-- Нега энди, айтаверинг!

-- Шу бола-да, ўғлим жуда сезгир, боғ панжараларидаги «ўроқ-болға»ларнинг расмини кўриб мендан «дада, булар қандай белгини билдиради?» деб сўради. Ҳеч нарса деёлмадим. Охири сизларга сим қоқдим. Буни қандай тушунса бўлади?

ТЕЛЕГРАММА

24 ЙИЛДАН КЕЙИН...

...ва ниҳоят, вобкентликлар қарийб чорак асрлик «рекорд»ларини янгиладилар -- вилоятда биринчи ва ягона туман сифатида зафар маррасига етиб келишди. Улар Ватан хирмонига 37 минг 410 тоннадан ортиқ пахта териб топширдилар.

Тўғри, Бухоронинг бошқа туманлари каби Вобкентда ҳам дўл ёғди, сел келди, сув танқис бўлди, ерлари ҳам шўрхок. Аммо улар пахта далаларидан баҳона эмас, имконият қидиришди -- ишлашди, тер тўкишди. Бобомерос тажрибаларини қўллашди -- алалоқибат ризқлари бутун бўлди.

ҲУРМАТЛИ ТАҲРИРИЯТ!

ИККИ МАРТА ЙИҒЛАДИМ

Нега дейсизми? Кўнглим бўшлигидан ё аламдан эмас, балки дунёда ўзбек, Ўзбекистон деган сўзларнинг улуғворлигидан ҳаяжонланиб кўзларимга ёш келди.

Қачонлигини эслатай: биринчиси Ўзбекистон терма командаси футбол бўйича Японияда ўтказилган Осиё чемпионатида корейликларни енгиб чемпион бўлганида. Иккинчиси: шу йилнинг 3 октябрь куни Президентимизга шахмат бўйича халқаро гроссмейстер унвонига сазовор бўлган Рустам Қосимжоновнинг миннатдорчилик мактубини ўқиганимда!

Бундай унутилмас кунларда йиғласанг арзир экан.

Саидбек АШУРОВ,
Андижон вилояти, Пахтаобод тумани, «Озод» жамоа хўжалиги, 10-синф ўқувчиси.

...ДАН ГАПИРАМИЗ!

«ОЗОДЛИК»:

ЕВРОПАГА ЙЎЛ ОЧИЛАДИ

Бишкекда Хитой, Ўзбекистон ва Қирғизистон давлатлари вакиллари учрашдилар. Бу учрашувда Шарқий Осиёни Марказий Осиё орқали Европага боғловчи темир йўл лойиҳаси муҳокама қилинди. Мазкур йиғинда, шунингдек, Жаҳон банки, БМТнинг Тараққиёт дастури ва Европа Қайта тиклаш ва тараққиёт банки вакиллари ҳам иштирок этдилар.

ГАЗЕТА САҲИФАЛАНАЁТГАНДА:

Республика Давлат божхона қўмитаси матбуот бўлими бошлиғи Миркарим Мирсовуров сим қоқиб, қуйидаги хабарни айтди: «Тошкент вилоятининг «Зафар» божхона маскани ходимлари давлат белгиси 005АА рақамли автобусни тўхтатиб текширишаётганда литвалик Г. К. нинг сумкасидан целлофан халтачада пакетчага ўралган оғирлиги 3 килограмм қора дори (ханка) топилибди. Бу хавфли оғу божхонанинг ҳушёр нозирлари И. Ҳасанов ва Б. Исмоиловлар томонидан қўлга олинган».

«Соат капгири»ни Норқобил ЖАЛИЛ кузатди.

ЖУРНАЛИСТЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

Мамлакатимизда амалга оширилаётган тарихий ўзгаришлар хорижий оммавий ахборот воситалари вакилларида катта қизиқиш уйғотмоқда. 7 ноябрь куни Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов «Озодлик» (Прага) радиостанцияси мухбирлари Замира Эшонова, Фурқат Яквалхўжаев ҳамда Буюк Британиянинг Би-Би-Си радиостанцияси Тошкент бюроси мухбири Паҳлавон Турғунов билан учрашди.

Давлатимиз раҳбари журналистларга мамлакатимизда амалга оширилаётган сиёсий, иқтисодий, ижтимоий ислоҳотларнинг бориши, улар бераётган дастлабки самаралар, одамлар тафаккурини ўзгартириш борасида қилинаётган ишлар хусусида батафсил сўзлаб берди. Иқтисодиётни янги асосларга ўтказиш, жамият ҳаётини ислоҳ қилиш, демократия тамойилларини қарор топтириш осон кечмаслиги ҳеч кимга сир эмас. Тараққиёт йўлидан борилар экан, бу ҳаракат давомида турли муаммолар, саволлар туғилиши табиийдир. Ошкора мулоқот чоғида Президент ислоҳотларнинг ҳозирги босқичида ҳал қилиниши лозим бўлган масалалар хусусида тўхталиб, уларни амалга ошириш йўллари борасидаги фикрларини баён этди.

Журналистлар самимий суҳбат учун миннатдорлик билдириб, мазкур учрашув дунё жамоатчилигига Ўзбекистонда рўй бераётган ўзгаришлар моҳиятини етказишда муҳим омил бўлишини таъкидладилар.

Учрашувда Президентнинг Матбуот котиби М. Муҳаммад Дўст, Президент девони Ахборот маркази раҳбари С. Ҳакимов қатнашди.

(ЎзА).

СУРАТДА: учрашув пайти.
Муҳаммад АМИН олган сурат.

ЎЗБЕКИСТОН -- БРИТАНИЯ:

ҲАМКОРЛИК КЕНГАЙМОҚДА

(Лондон. 7 ноябрь). Мавжуд анъаналарга кўра, ноябрь ойининг айни кунларида Буюк Британия пойтахтида тўртинчи бор «Ўзбекистонда бизнес қилинг» йиллик конференцияси ўтмоқда. Қўшма Қироллик пойтахтига республика Бош вазири Ўткир Султонов раҳбарлигидаги мамлакатимиз ишбилармон доиралари вакиллари делегацияси ташриф буюрди.

Буюк Британияда анжуманга нисбатан мисли кўрилмаган қизиқиш кўзга ташланмоқда. Конференция ишида жаҳоннинг 35 мамлакатидан 300 дан ортиқ вакил иштирок этаяпти.

Халқаро банклар, консалтинг ва ҳуқуқий ширкатлар мутахассислари, ўзбек делегацияси аъзоларининг таҳлилий чиқишларида Ўзбекистондаги ҳозирги иқтисодий аҳволга ва шунингдек, иқтисодий ислоҳотларга атрофлича баҳо берилди. Хорижий бизнес вакиллари Ўзбекистоннинг мустақиллик даврида босиб ўтган йўлини эътироф этмоқдалар.

Йирик саноатчилар, банкир ва ишбилармонлар Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг 1993 йилнинг ноябрь ойида Буюк Британияга амалга оширган ташрифини яхши эслашади. Мазкур ташриф пайтида мамлакатимиз раҳбари британиялик ишбилармонларни Ўзбекистон иқтисодини ривожлантиришда иштирок этишга чорлаган эди. Ҳаёт шуни тасдиқладики, юртимиз иқтисодига салмоқли сармоялар киритиш орқали дадил ҳамкорликни бошлаган ана шу ширкат ва компаниялар ҳозирги пайтда ўзларининг қўлга киритган дастлабки муваффақиятларидан мамнун бўлмоқдалар.

Анжуманда Ўзбекистондаги сиёсий барқарорлик, ҳукуматнинг келажак ишлари аниқлиги, солиқлар ва сармоялар бўйича мавжуд қонунчилик Ўзбекистон Республикасидаги истиқболли лойиҳаларга ўз маблағларини киритаётган чет эллик ҳамкорлар сонининг тобора ортиб боришини таъминлаётгани таъкидланди.

Конференция давомида иш юритаётган «Ўзбекистоннинг экспорт имкониятлари» номли кўргазма ва мамлакатимизнинг қатор вазирлик, ташкилот ва концернлари раҳбарларининг турли музокараларда иштирок этиши кўп сонли хорижий бизнес вакилларига мустақил Ўзбекистон билан ўзаро фойдали ҳамкорликнинг келгусидаги ҳақиқий тасаввурини бойитишга имкон беради.

Буюк Британия лейбористларининг янги ҳукумати икки томонлама маслаҳатлашувга катта аҳамият бермоқда. Ўзбекистон Республикаси делегацияси Буюк Британия ва Шимолий Ирландия Қўшма Қироллиги ташқи ишлар вазири Робин Кук, молия вазири ўринбосари Ҳеллен Лиддел ва саноат, энергетика, фан ва техника вазири Жон Бетлок билан учрашди.

Буюк Британия Парламентида лордлар палатаси раиси лорд-канцлер Ирвин Лергский билан музокаралар ўтказилди. Ўзбекистон бўйича парламент гуруҳи билан ўтган учрашув қизиқарли амалий суҳбатга айланди.

Ўзбекистон Республикаси делегацияси Европа Қайта тиклаш ва тараққиёт банки (ЕҚТТ) директорлари Кенгашининг йиғилишида қатнашди. Йиғилиш иши давомида ЕҚТТнинг Ўзбекистоннинг энергетика соҳаси бўйича биринчи йирик лойиҳаси -- Сирдарё ГРЭСини қайта таъмирлаш учун 27,8 млн. АҚШ доллари ҳажмида кредит келишувини имзолаш маросими бўлиб ўтди.

«Ротшильд энд Сонз» банкида ўтказилган учрашувда ушбу банк раиси Эвелин де Ротшильд Лондон ўзбек делегациясига олтин ва қимматбаҳо металлар биржаси тайинлаган Олмалиқ тоғ-кон комбинати (ОТКК) маҳсулотига олий сифат мавқеини тасдиқловчи ҳужжатни топширди. Ушбу мавқенинг топширилиши шуни тасдиқлайдики, Олмалиқ олтинининг сифат текшириш сертификатига ҳожати йўқ. Шуни таъкидлаш жоизки, ОТКК Ўзбекистоннинг ана шундай мавқени қўлга киритган иккинчи корхонаси ҳисобланади. Бундан аввал айнан шундай мавқени Навоий тоғ-кон комбинати олган эди. Кези келганда эслатиб ўтиш ўринлики, шу кунга қадар МДҲдаги бошқа биронта олтинни қайта ишлаб чиқарувчи комбинат ўз маҳсулоти билан юқорида айтилган мавқега эришмаган.

Шубҳасиз, ушбу ҳурматга сазовор бўлган Ўзбекистон Республикаси делегациясининг Буюк Британияга ташрифи нафақат икки томонлама ҳамкорлигимизнинг кенгайишига, балки мамлакатимиз иқтисодининг дунё хўжалик тизимига янада илдамроқ кириб боришига ҳам имконият яратади.

Баҳодир МАМАЖОНОВ,
«Жаҳон» ахборот агентлигининг махсус мухбири.

МОЛИЯ ВАЗИРЛИГИДА

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳайъатининг кенгайтирилган мажлиси бўлиб ўтди. Унда вазирлик марказий аппарати Бош бошқармалари раҳбарлари, Қорақалпоғистон Республикаси молия вазири, вилоятлар ва Тошкент шаҳри молия бошқармаларининг бошлиқлари иштирок этди.

Мажлисни Ўзбекистон Республикаси молия вазири Ж. Сайфиддинов бошқарди.

Йиғилишда шу йилнинг 28 октябрида республика Вазирлар Маҳкамасининг 1997 йилнинг тўққиз ойида Ўзбекистонни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва иқтисодий ислоҳотларнинг боришига бағишланган мажлисида ўртага қўйилган вазифалар, жорий йилнинг тўққиз ойи давомида давлат бюджетини бажариш кўрсаткичлари, молия тизими ходимлари олдидаги асосий вазифалар муҳокама қилинди. Бу ҳақда республика молия вазирининг ўринбосари Ш. Иброҳимовнинг маърузаси тингланди.

Мажлисда таъкидландики, 1997 йилнинг тўққиз ойи мобайнида Ўзбекистон Республикаси давлат бюджетининг бажарилиши бўйича вазирлик ва маҳаллий молия органлари олдига қўйилган топшириқлар асосан бажарилиб, молиявий барқарорликка эришиш борасида ўтказилган тадбирлар натижасида халқ хўжалигининг бир қатор тармоқларида ижобий натижаларга эришилди.

Шу билан бирга, зарар кўриб ишлайдиган корхоналарнинг молиявий аҳволини чуқур таҳлил қилмаслик, унинг олдини олиш чора-тадбирларини кўрмаслик натижасида Қорақалпоғистон Республикаси, Жиззах, Самарқанд ва Фарғона вилоятларида бундай корхоналар кўпайгани аниқланди.

Шунингдек, дебиторлик ва кредиторлик қарзларининг ортиб бориши корхоналарнинг молиявий аҳволи оғирлашувига олиб келмоқда.

Маҳаллий бюджетларнинг тўққиз ойлик даромадлар режаси 14 та ҳудуддан 12 тасида бажарилди. Бу кўрсаткични Қорақалпоғистон Республикаси 2,3, Сурхондарё вилояти эса 1,2 фоиз кам бажарди.

Бюджетдан иш ҳақига ажратма, стипендия ва нафақалар тўлаш молия органлари назоратида бўлиб, бу борада анча ижобий натижаларга эришилди. Аммо Қашқадарё вилоятининг айрим туманларида бюджет ташкилотлари ходимларига иш ҳақи тўлашда кечикиш рўй бермоқда.

Йиғилишда капитал қурилиш, коммунал хизмат кўрсатиш соҳаларини молиялаштиришдаги камчиликлар қаттиқ танқид қилинди. Айниқса, жойларда капитал қўйилмаларда қўлланилаётган баҳолар индексини белгилашда молия ходимларининг масъулиятини кучайтириш зарурлиги таъкидланди.

Акциз солиғидан келадиган тушумлар давлат бюджетининг катта қисмини ташкил этади. Шу боисдан акциз солиғи олинадиган маҳсулотлар ишлаб чиқарувчи «Ўзмевасабзавотузумсаноат-холдинг» компанияси, «Ёғмойтамакисаноат», «Ўзкимёсаноати» ва «Ўзбекнефтгаз» давлат уюшмаларининг айрим корхоналарида акциз солиғи тўланишини назорат қилувчи инспекторлар ишламоқда.

Вазирлик матбуот хизматидан хабар беришларича, йиғилишда ана шу инспекторларнинг ўз вазифасига совуққонлик билан қараши туфайли корхоналарда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларни кўр-кўрона четга сотиб юбориш ҳоллари рўй бермоқда. Бу эса ана шу корхоналарнинг давлат бюджетига қарзлари ортиб боришига сабаб бўлаётир.

Юқорида қайд этилганлардан келиб чиққан ҳолда мажлисда жойларда молия органларининг фаолиятини янада жонлантириш бўйича чора-тадбирлар белгилаш тавсия этилди. Кўрилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

(ЎзА).

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

Нашр кўрсаткичи: якка газетхонлар учун 229
ташкилотлар учун 230

Обуна нархи:	1 ойга П/қ;	1 ойга манзил	3 ойга П/қ;	3 ойга манзил	6 ойга П/қ;	6 ойга манзил	йиллик П/қ;	йиллик манзил
- якка шахслар учун	168	212	504	636	1008	1272	2016	2544
- ташкилотлар учун	266	418	798	1254	1596	2508	3192	5016

Ф МТ-1

"Ўзбекистон почтаси" Давлат - Акциядорлик компанияси

АБОНЕНТЛИК Газета (нашр кўрсаткичи)
Халқ сўзи
Обуна сони
1998 йил учун (ойлар бўйича)
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
Кўерга (Почта индекси) (Манзилгоҳ)
Кимга (фамилияси, исми ва отасини исми)

НАШРНИ ЕТКАЗИШ ВАРАҚАСИ
п.з. Жойи (нашр кўрсаткичи)
Халқ сўзи
Обуна нархи Жорий Ойи Обуна сони
1998 йил учун (ойлар бўйича)
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
Кўерга (Почта индекси) (Манзилгоҳ)
Кимга (фамилияси, исми ва отасини исми)

ДАВЛАТ ВА ҲУҚУҚ

ДЕМОКРАТИК ЖАМИЯТНИ БАРПО ЭТИШ ЙЎЛИДА

7 ноябрь куни Андижонда «Ўзбекистон Республикасида суд тизими ва инсон ҳуқуқлари кафолати» мавзусида икки кун давом этадиган семинар иш бошлади. Бу -- «Демократия ва ҳуқуқий давлат» туркумидаги семинарларнинг биридир. Уни Конрад Аденауэр номидаги жамғарма, БМТ Тараққиёт дастури, Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди ва Инсон ҳуқуқлари миллий маркази ташкил этган.

Семинар иштирокчилари -- ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ва суд тизими раҳбарлари, журналистлар -- маъмурий-буйруқбозлик тизимидан демократик давлат барпо этиш йўлига ўтиш шароитида Ўзбекистон суд тизимини қайта ташкил этиш йўллари ва усулларини, ҳуқуқий давлатни мустаҳкамлашда оммавий ахборот воситалари қандай ўрин тутишини муҳокама қиладилар.

К. НИЗОМОВ,
ЎзА мухбири.

● ТАЪЛИМ ИСЛОҲОТИ

Инсон манфаатлари йили бўлмиш 1997 йил юртимиз учун чиндан ҳам хайрли келди. Хусусан, республикамизнинг қонун чиқарувчи олий ҳокимияти истиқлолнинг олти йиллиги тантаналари арафасида қатор бетимсол ҳужжатлар қабул қилдики, улар орасида «Таълим тўғрисида»ги Қонун ва Кадрлар тайёрлаш бўйича Миллий дастур ўз аҳамияти билан алоҳида ажралиб туради.

ОЛИСНИ КЎЗЛАГАН — ОЛАМНИ ҚУЧАР

Сирасини айтганда, ушбу мажмуа ва режага эга бўлиш билан эртанги куннинг баркамол эгаларини тарбиялаш йўлидаги ҳаракатлар учун ҳуқуқий асос яратилди. Умумий, кенг қамровли ва бағоят аниқ йўналишлар белгилаб олинди.

Тошкент давлат техника университети ректорати ва профессор-ўқитувчилари ушбу ҳужжатларни кунт билан ўрганиш асосида ўз имкониятлари даражасида қилинадиган ишларни, хусусан, Миллий дастурнинг биринчи босқичини (1997-2001 йиллар) ҳаётга жорий этишга оид тадбирларни белгилаб олди.

Шуни айтиш жоизки, республикамизда ислоҳот туфайли ягона ва узлуксиз таълим тизими жорий этилади. Бунинг учун эса бизда имконият бор. Ҳатто бу тизимнинг барча босқичини -- мактабгача таълим, умумий ўрта таълим, ўрта махсус, касб-ҳунар таълими, олий таълим, олий ўқув юртидан кейинги таълим, кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш, мактабдан ташқари таълимни ўзида тўла мужассамлаштира оладиган таълим муассасалари ҳам мавжуд. Давлатимизнинг ана шу соҳадаги сиёсатини амалга оширишда ўзига хос илмий лаборатория ролини бажариб, бу йўналишдаги ҳамма ишларда бошқаларга ибрат кўрсатиши лозим бўлган олий ўқув юрти, назаримда, университетлардир. Шу боис университетимизнинг кенг кўламли режа ва тадбирлари таълим тизимининг барча босқичларини намоён этишга, таълимнинг узлуксизлиги ва изчиллигини таъминлашга йўналтирилган. Жумладан, бошланғич босқични ҳам қамраб олиш мақсадида ўз болалар боғчамиз ҳам бўлади. Ҳозир бу борада ташкилий ишлар олиб борилаяпти, олти ёшли кичкинтойларни мактабга тайёрлаш бўйича икки йилга мўлжалланган таълим дастури тайёрланмоқда.

Университет қошида ташкил этилган гимназия икки йилдан буён фаолият кўрсатиб келмоқда. Унда ўқув жараёни 9-синф ҳажмида умумий таълим дастури бўйича ташкил этилган. Бугунги талаблардан келиб чиқиб, гимназияда қўшимча равишда чет тиллар, информатика ва мусиқа дарсларини ҳам ўқитиш мўлжалланмоқда.

Маълумки, ўрта таълимнинг кейинги босқичи ўрта махсус таълимни (10-12-синфлар) ўз ичига олади. Университетимизда ташкил этилган республика миллий лицей-интернатида ҳозирги кунда дарс машғулотлари 9-11 синфларда олиб борилмоқда. Миллий дастурда академик лицейлар олдига қўйилган талабларга бу илм даргоҳи тўла жавоб беради, деб айтишга ҳақлимиз. Лицей-интернат битирувчиларининг 95-98 фоизи тест синовларидан муваффақиятли ўтиб, олий ўқув юртларига ўқишга кираётганлиги ҳам бежиз эмас. Лицей-интернатга академик лицей мақоми бериб, таҳсил кўраётганлар сонини икки баравар кўпайтириш таълим борасидаги вазифаларни ҳал этишга қўшилган муносиб ҳисса бўлиб қолади.

Ўзимизнинг лаборатория ва бошқа моддий базамиз ҳамда маънавий имкониятларимиздан фойдаланган ҳолда университетимиз қошида касб-ҳунар коллежи ташкил этишни мўлжаллаяпмиз. Таълим олувчиларга унда токарлик, чилангарлик, сантехниклик, электр ва газ пайвандловчилик, совутгич ва компрессор машиналарини таъмирловчилик, электромонтёрлик, ЭҲМ операторлари, қўйинг-ки, 20 дан ортиқ касб-ҳунар ўргатиш мумкин. Шарт-шароит ва мавжуд ўқитувчи кадрлар коллежда жами 900 ўқувчини ўқитиш ва касб-ҳунар ўргатишга имкон беради.

Таълим ислоҳотида кўп нарса ўқитувчига боғлиқ. Шу сабабли ўқитувчиларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишга катта аҳамият берилмоқда. Зотан моддий база қанчалик пухта бўлмасин, замон талабига тўла жавоб берадиган, Қонун ва Миллий дастур моҳиятини чуқур англаб етган ўқитувчилар бўлмас экан, ислоҳот натижалари кўнгилдагидек бўлмайди. Шуни инобатга олиб, университетимиз қошидаги олий муҳандислик-педагогика малака ошириш институтининг таркибий тузилишини тубдан ўзгартириб, унинг фаолиятида университет кафедраларининг иштирокини кучайтириш, институт раҳбарига эса проректор мақомини бериш тўғри бўларди. Зеро, малака оширишга келган мутахассис университетнинг энг замонавий жиҳозланган лаборатория ва кафедраларида малака ошириши, қайта тайёргарликдан ўтиши, пировард натижада истиқбол эгаларининг билим ва касб-ҳунар таълимига ижобий таъсир этади. Ишни шундай ташкил этиш керакки, бу ерда махсус фанларгина эмас, балки математика, физика, кимё, информатика, чизмачилик ва бошқа фундаментал фанлар бўйича ҳам ўқитувчилар малака оширадиган бўлсин.

Асосий ишимиз -- олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш жабҳасида ҳам ўзгаришлар олдида турибмиз. Таянч олий таълимни таъминловчи бакалаврлар йўналишлар бўйича тайёрланади. Камида тўрт йил таҳсил кўриш асосида талаба гуманитар, фундаментал ва умуммуҳандислик фанлари қатори йўналиш бўйича умумий мутахассислик фанларини ҳам ўрганади. Ана шу босқич таълимини янада пухтароқ йўлга қўйиш юзасидан изланиш олиб бориш олдимизда турган муҳим вазифалардан биридир.

Аниқ мутахассислик бўйича олий касбий таълим магистратура босқичида олинади. Бакалаврликни «яхши» ва «аъло» кўрсаткичлар билан тамомлаган, илмий-педагогик ва раҳбарлик ишларига иқтидорли ёшлар таълимни ўқиш муддати икки йил давом этадиган магистратурада давом эттирадилар.

Шу йўналишда ёшлар билан ишлаш бўйича бизда муайян тажриба тўпланган. Талабаларимизнинг 10-12 фоизи «аъло», 20-22 фоизи эса «аъло» ҳамда «яхши» рейтинг кўрсаткичларига эга. Бундай кўрсаткичлар эса магистрлик учун ўқишни давом эттириш ҳуқуқи ва имконини беради. 1997 йилда «Умид» жамғармаси бўйича танлов натижаларига кўра, саккиз нафар талабамиз магистрлик мартабасига эришиш учун чет эл университетларига ўқишга йўлланма олди. Тошкент давлат техника университетининг етук кафедралари шундай мутахассислар тайёрлаш ҳуқуқига эга бўлади, деб ўйлаймиз.

Таълимнинг галдаги босқичи -- аспирантура ва докторантура бўйича бизда бўлимлар мавжуд бўлиб, республикамизнинг олий ўқув юртлари учун педагоглар ва илмий-тадқиқот муассасаларига илмий ходимлар етиштириб беришга муносиб ҳисса қўшиб келмоқда. Айни шу кунларда бизда кундузги ва сиртқи бўлимларда 200 га яқин аспирант ва йигирмага яқин докторант борлигини айтиш кифоя.

Иқтисодиёт соҳасидаги янгича сиёсатга асосланган контракт асосида ўқишга қабул қилиш йўлга қўйилганидан сўнг олий ўқув юртларининг моддий-техника базаси ижобий ўзгаришлар сари юзланди. Бюджетдан ташқари маблағлар, энг аввало, ўқув жараёни учун керакли дарсликлар, ўқув қўлланмалари, лаборатория жиҳозлари ва компьютерлар олишга сарфланмоқда, ўқув биноларини таъмирлаш ҳамда профессор-ўқитувчиларни рағбатлантиришга йўналтирилмоқда.

Таълим соҳасидаги халқаро алоқаларнинг кучайиб ва кўлами кенгайиб бораётганлиги ҳам олий таълимни ислоҳ қилишда муайян аҳамиятга эга. Жаҳоннинг етакчи университетлари, хусусан, Сан-Диего (АҚШ), Сорбонна (Франция), Берлин, Гамбург-Гарбург ва Фрайбург (Германия), Пекин (Хитой), Отатурк ва Мармара (Туркия) университетлари билан ўқув, илмий ва кадрлар тайёрлаш соҳасида ўзаро манфаатли шартномалар асосида иш олиб борилмоқда. Университетимиз қошида дунёга машҳур «Сименс» фирмасининг илмий маркази, Малайзия билан ҳамкорликда эса қўшма Бизнес-бошқарув факультети, шунингдек, КОФЮТИС (Франция-Ўзбекистон) илмий маркази ташкил этилган. Келгусида бундай қўшма факультет ва марказлар янада кўпаяди. Илмий сафарлар, профессор-ўқитувчи кадрларни ўзаро алмашиш ва бошқа йўсиндаги мулоқотлар ҳам ўз самарасини бериши маълум.

Мустақилликнинг илк йилидаёқ Ўзбекистоннинг келажаги буюклигига ишонч билдирган йўлбошчимиз янги жамиятнинг асосини меҳнатсевар ва бадавлат, маънавий етук ва маданиятли оила ташкил этади, деб айтганди. Шу мақсадда янги демократик таълим концепциясини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш ғоят зарур вазифа эди. Мана, халқларимизнинг миллий, тарихий ва маданий анъаналари, интеллектуал мероси, маънавий тажрибаси, умумбашарий қадриятлар асосида, иқтисодиёт, фан, техника ва технологияларнинг ютуқлари асосида кадрлар тайёрлашнинг мукаммал тизимини шакллантириш юзасидан ҳуқуқий асос яратилди ва ҳаракат дастури қабул қилинди.

Ҳассос шоиримиз Эркин Воҳидов, даҳо деганда замон тафаккуридан илгарилаб кетган, даврни, оммани олға ҳаракат қилдирувчи ақлни тушуниш керак, дея изоҳ берар экан, «Қуллуқ қил, демасман, Юрт тупроғин ўп, Унга қуллар эмас, фидолар керак. Унинг сену мендек шоирлари кўп, Буюк элга энди даҳолар керак», -- деб айтган эди. Янги Қонун ва Миллий дастурга асосланган таълим, бизнингча, ана шундай даҳоларни етиштиришнинг бебаҳо кафолатидир.

Т. МИРКОМИЛОВ,
Тошкент давлат техника университетининг ректори, академик.

● *ЎЗБЕКИСТОН - ХОРИЖЛИКЛАР НИГОҲИДА*

КЎРГАН БОШҚА, ЭШИТГАН БОШҚА

Ҳаётий ҚЎРҚМАС,
Бурса Миллат вакили (Туркия)

- Мен Ўзбекистон ҳақида бирмунча тасаввурга эга эдим. Аммо бу юртга келишим, мамлакатингиз билан бахоли қудрат танишишим кўп нарса берди. Менинг Ўзбекистон ҳақида билганим денгиздан томчи экан. Айтишади-ку, кўрган бошқа, эшитган бошқа.

Мен юртингиз бугуннинг ўзидаёқ юксак маданий ва иқтисодий тараққиётнинг ойдин йўлига чиққанлигининг гувоҳи бўлдим. Пойтахтингиз Тошкент гўзал ва сўлим шаҳар экан. Бу ерда йирик халқаро анжуманлар, конференцияларнинг бот-бот ўтказилиб туриши ҳақида эшитган эдим. Мана, ўзим ҳам гувоҳи бўлдим.

Бурса шаҳри қонун чиқарувчи органи аъзоси сифатида, табиийки, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси фаолияти билан қизиқдим, танишдим, ноиблар билан суҳбатлашдим. Туркия билан мамлакатингиз ўртасидаги ўзгаришларни муқояса қилдим. Бизлар Камол Отатурк раҳнамолигида бошлаган ислоҳотларни ҳозирга қадар давом эттираётирмиз. Ўзбекистон эса қисқа фурсат, яъни олти йил ичида улкан муваффақиятларга эришди. Парламентингиз томонидан қабул қилинган Омбудсман, «Таълим тўғрисидаги» Қонун, Миллий дастурлар Ўзбекистонни демократлаштириш, таълим тизимини ислоҳ этиш ҳамда инсон ҳуқуқлари борасида қилинаётган ишлар салмоғини кўрсатади. Албатта, ислоҳотлар жараёнида камчиликлар бўлиши табиий. Чунки демократик давлатни қуриш бир кунлик, бир ойлик ёхуд бир йиллик иш эмас. Мана бизнинг мамлакатимизда, ҳатто ривожланган Ғарб давлатларида ҳам демократиянинг «туби»га етдик, дея айтишолмайди. Демократиялаштириш жараёни бу тўхтовсиз оқимдай гап.

Энди юртингизнинг маданий салоҳияти хусусида тўхталсам. Ўтган йилларда биз, туркий тилли халқларнинг ҳам фахри бўлмиш Улуғбек, соҳибқирон Амир Темурларнинг юбилейлари тантаналари овозаси Туркияда ҳам янгради. Мамлакатимиздан юксак мартабали раҳбарларнинг Самарқанддаги тантаналарда иштирок этганлигини мамлакатимиз телевиденцеси орқали кўргандим. Кўриниб турибдики, бугунги Ўзбекистон ҳам иқтисодда, ҳам маданиятда залворли ишларни амалга ошираётир. Мен ўзининг қадимий бой меросига эга ва улкан салоҳиятли инсонлари кўп ўзбек халқининг келажагининг буюк бўлишига ишонаман. Чунки мамлакатингизда истиқлолни юрагидан ҳис этадиган, тарихидан фахр туйгувчи ва жаҳон андозалари даражасида фикр юритгувчи авлод шаклланмоқда.

Ўзбекистон ўз тараққиёт моделига эга. Бу эса қардошларимизнинг нафақат Осиёда, балки бутун дунёда аста-секинлик билан мустаҳкам ўрин эгаллаш имконини берур. Бунга мен бир хориж фуқароси сифатида, шу юрт тупроғига қадам қўйиб, тўла амин бўлдим.

Б. ҲУСАНБОЕВ
ёзиб олди.

АБОНЕМЕНТНИ ТЎҒРИ ТЎЛДИРГАНИНГИЗНИ ТЕКШИРИНГ!

Абонементда касса машинасининг муҳри босилган бўлиши шарт.

Обуна ёки манзилгоҳни ўзгартиришни расмийлаштирганингизда касса машинаси бўлмаса, ушбу алоқа бўлимининг календарли штемпели босилиши керак.

Бу ҳолда обуначига, обунага ёки янги манзилгоҳга ўтказилганига пул тўланганлиги тўғрисида квитанция берилади.

Газета ва журналга обуна бўлганингизда ёки манзилгоҳ ўзгаришини расмийлаштирганингизда карточкаларни сиёҳ билан, аниқ ва сўзларни қисқартирмасдан жадвалдаги қоидаларга риоя қилиб тўлдиринг.

● *«ХАЛҚ СЎЗИ»ДА БОСИЛГАЧ...*

«БУГУННИНГ БОЗОРИ»

(1997 ЙИЛ 23 ОКТЯБРЬ)

Юқоридаги мақола уюшма бошқарувининг бозор акционерлик жамиятлари раислари иштирокида ва «Эски-Жўва», «Миробод», «Фарҳод» ва «Олой» бозорлари акционерлик жамиятлари жамоаларининг ишлаб чиқариш мажлисларида атрофлича ўрганиб чиқилди. Унда келтириб ўтилган камчиликлар мавжудлиги эътироф этилиб, ҳар бир акционерлик жамиятида уларни бартараф этиш чоралари белгиланди.

Ўзига бириктирилган шохобчада ва савдо расталарида савдо ва озодалик тартибини таъмин этмаганлиги учун «Миробод» бозори акционерлик жамиятининг «Фарғона» бозори шохобча мудири М. Юсупов, назоратчи А. Жўраевлар ўз вазифаларидан озод қилинди.

«Эски-Жўва» бозорида гўшт билан савдо қилувчилар учун 200 ўринли янги раста ишга туширилди, қўшимча 50 савдо пештахтаси ўрнатилди. «Олой» ва «Фарҳод» бозорларида полиз маҳсулотлари сотиш жойлари тартибга солинди. Тарози муаммосини ҳал қилиш юзасидан «Ўздавстандарт»нинг Тошкент шаҳар бошқармаси билан биргаликда тегишли чоралар кўрилмоқда.

Ф. НУРАЛИЕВ,
«Тошбозорсавдо» уюшмаси раиси вазифасини бажарувчи.

МАНЗИЛЛАРНИ ЗАБТ ЭТМОҚДА ХОРАЗМНИНГ КАРВОНЛАРИ

Вилоят пахтакорлари ва ғаллакорларидан сўнг шоликорлари ҳам катта ютуқни қўлга киритдилар

СУРАТДА: Хонқа тумани ал-Хоразмий номли жамоа хўжалиги илғор комбайнчи Хурсанбой Воисов.
Қ. ОТАЕВ тасвири.

Вилоятда давлатга шоли сотиш шартномавий режаси мамлакатимизда биринчилар қатори адо этилди. Бу йил жами 40 минг гектар майдонда шоли ўстирган воҳа деҳқонлари ҳозиргача мамлакат омборларига 86 минг тоннадан зиёд юқори навли ҳосил етказиб бердилар.

Шоли етиштиришда жаҳон андозаларига мос деҳқончилик усул ва услублари кенг қўлланилаётганлиги, истиқболли навларга катта йўл очилаётганлиги туфайли манфаатдорлик ва ер-мулк эгалиги туйғулари ютуқлар омилига айланмоқда. Шулар боис бу йил воҳада рўй берган сув танқислиги оқибатлари ҳам бартараф этилди. Натижада хўжаликлар билан шартнома тузган 28 минг нафар ижарачи ва пудратчининг 24 мингдан зиёди, шунингдек, Шовот, Гурлан, Боғот, Хива, Янгиариқ. Хонқа туманлари, Дўстлик ва Урганч шаҳарлари қарамоғидаги хўжаликлар шартнома мажбуриятларини анча барвақт уддаладилар. Деҳқончиликнинг илғор усулларини дадилона жорий этган ўнларча жамоа хўжаликларида ҳосилдорлик гектар бошига 55 центнер ва ундан ҳам зиёдни ташкил этди. Замонавий «Кейс» ва «Класс» комбайнлари ҳосилни тез ва соз ўриб-янчиб олишда деҳқонларга яқин мададкор бўлди. Айни пайтда келгуси деҳқончилик йили учун 14 минг тоннадан зиёд сара навли уруғлик ҳам тайёрлаб қўйилди. Уруғлик жамғариш иши давом этмоқда.

Режани уддалаган деҳқонлар ҳозир аҳоли ва хўжаликларнинг ўз эҳтиёжи учун қўшимча ҳосил тайёрлашни қизғин давом эттираяптилар. Ишчи кучлари, машина ва механизмлардан унумли фойдаланилаяпди. Қолган барча ҳосил яқин кунлар ичида тўла янчилиб, хирмонларга жойланади.

А. СОБИРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

«ҚИРМИЗИ БОШОҚ» МЎЛ БЎЛДИ

Хоразмда шоличилик ҳам деҳқончиликнинг асосий турларидан. Республикамизда тайёрланаётган шолининг катта қисми, шунингдек, энг сифатли ва тўйимли гуручни ҳам Хоразм вилояти етказиб беради. Аммо шоликорлар учун бу йилнинг йўриғи ўзгача бўлди. Пахтакор, ғаллакор, деҳқончиликнинг бошқа жабҳаларида тер тўкаётган деҳқонга «хазина» инъом этган табиат баҳор ва ёз ойларида шоликор-заҳматкашлардан саховатини қизғанди. Биласизки, шоли ғўза ва бошқа экинларга қараганда сувни 3-4 баробар кўп талаб этади. Бу йил бутун баҳор ва ёз ойлари воҳада оқар сув тақчиллиги ҳукм сурди. Уруғ қадалган ва ундириб олинган 40 минг гектардан зиёд майдондаги шоли ниҳоллари деҳқон ва мироблар тадбиркорлиги туфайлигина омон асраб қолинди. Уларнинг таклифига кўра, воҳанинг йирик кўл ва коллекторларига 270 дан зиёд сув насослари ўрнатилди. Дарё ва коллектор сувлари далаларга аралаштириб оқизилди, сув танқислиги шу тадбир туфайли бартараф этилди ва барча далалардаги экинлар меъёрида ривожланди. Кузнинг илиқ келиши эса заҳматкаш деҳқон учун энг яхши мукофот бўлди. Ҳосил барча жойда тўла пишиб етилди. Шу боис аввалги мўлжалларимиз ҳам ўзгарди. Деҳқонлар хирмон салмоғини анча оширишни кўзлаб меҳнат қилишди ва муродга етишди. Шуни ҳам айтиш жоизки, бу йил биз деҳқончилик манфаатларимизни назарда тутиб, шоли майдонларини бир неча минг гектарга қисқартирдик. Бу тадбир оқибатида шолининг ялпи ҳосилига путур етмаслиги кўзда тутилди. Шолизорлар учун нисбатан ҳосилдор ва қулай ерлар танлангани ниятимизнинг ижобий ечимини таъминлаяпти. Ҳосилдорлик ўтган йили гектарига 38 центнерни ташкил этган бўлса, бу йил 43 центнерга тўғри келаяпти. Тажрибага таяниб, бу сингари ҳосилдорлик тадбирларини келгусида яна давом эттирамиз.

Хоразмда ҳосилдорлик ва самарадорликни оширишга қаратилган бошқа ибратли тажрибалар ҳам кўп. Мана, икки йилдирки, вилоятда шолини кўчатлаб экиш тажрибаси қўлланилаяпти. Бунинг ибратли жиҳати шуки, май ойининг охирларида махсус кўчатхоналарда ундирилган ниҳоллар июнь ойининг охири ва июлнинг бошларида буғдойи ёки бошқа эртапишар экинлари йиғиб-териб олинган далаларга кўчириб ўтқазилади. Натижада вақтдан ютилади, буғдой об-ҳаво ва бошқа сабабларга кўра анча кеч ўриб олинса-да, кўчатхоналарда ривожланган ҳолда кўчириб ўтқазилган шоли кузда эрта етилади, ҳосил мўл ва сифатли бўлади. Ўзбекистон Қаҳрамони Машариф Кувоқов раҳбарлик қилаётган Боғот туманидаги «Боғот» жамоа хўжалиги шоликорлари бу сersamара тажрибани ўтган йили вилоятда биринчи бўлиб қўллаган эдилар. Дастлабки йили 10, ушбу йил эса 55 гектар майдонга кўчатлаб шоли экилди. Оддий далалар гектарига 50 центнергача ҳосил берган бўлса, кўчатлаб экилган майдонларнинг ҳар гектаридан 60 центнергача шоли йиғиб олинди. Мазкур хўжалик далаларида шолини ўзи кўчатлаб экадиган дастлабки машиналар пайдо бўлди. Республикамиз Президенти Ислом Каримов яқинда мазкур хўжаликда бўлиб, шоликорлар қўл меҳнатини енгиллатишга қарата қатор таклиф ва мулоҳазаларни ўртага ташладилар. Ҳозир вилоятимиз раҳбарияти Президентимизнинг ушбу таклифини барча хўжаликларда рўёбга чиқариш чора-тадбирларини кўраяпти.

Шоличилик бўйича «Хоразм тажрибаси»нинг яна бир ибратли қирраси ҳам мавжудки, у қум-саҳро шароитида ҳосил етиштиришни кўзда тутади. Бунинг ажабланадиган жойи йўқ. Воҳада ер заҳиралари ниҳоятда чекланган. Аҳоли эса тез кўпаймоқда. Ўта сувталаб экин — шолини Қорақум бағри ва этакларидан ўзлаштирилган янги ерларда ўстириш тажрибаси 20 йилча муқаддам ҳаётнинг ана шу талаб-тақозоси билан туғилганди. Орадан ҳеч қанча вақт ўтмай, бу тажриба бутун вилоятга ёйилди. Ҳозир вилоят бўйича етиштирилаётган шоли ҳосилининг 25 фоизидан зиёдини собиқ қум-саҳролар ўрнида таркиб топган ихтисослашган дончилик хўжаликлари бераяпти.

Кейинги йилларда еримиз ва иқлимимизга мос бўлган «Аланга», «Гулзор» сингари навлар деҳқончилигимизга кириб келди. Шоликорлар минтақанинг нисбатан қисқа ёзида тез етилувчи «Нукус-2» навини далаларга иккиламчи экин сифатида экишса, «Авангард», «Гулзор», «Аланга» сингари навларни ҳосилдорлик манбаи, деб билишади. Истиқболли ҳисобланган «Гулзор», «Аланга» навлари яқин келажакда шоличилигимиз равнағини таъминловчи муҳим омилга айланиши, шак-шубҳасиз.

Шуни ҳам айтиш зарурки, воҳа «қирмизи бошоқ» ижодкорлари шартнома асосида давлатга топширган ҳосил етиштирилган ялпи шолининг бир қисми, холос. Мавжуд имкониятлар шолининг жами салмоғи 165 минг тоннага етишидан далолат бераяпти. Бундай миқдордаги хирмон, бир томондан, давлатимиз заҳирасини бойитиб, халқимиз дастурхонига ризқ-рўз бўлиб тўкилса, иккинчи тарафдан, ҳосил учун тер тўккан қишлоқ меҳнаткашлари ва уларнинг оилалари моддий турмушини тўкин этиш имконини беради. Олинаётган мўл даромаднинг каттагина қисми ҳазрати деҳқон меҳнатини тақдирлаш, рағбатлантириш ва мукофотлашга йўналтирилади. Шу йўлда манфаат топган, ер-мулк соҳибига айланган деҳқон янги ютуқлар, марралар сари интилиши ўз-ўзидан аён. Шуни назарда тутсак, деҳқон олдидаги бурчимиз, вазифа ва масъулиятимиз кўламлари яққол намоён бўлади. Энг муҳим вазифаларнинг бири — деҳқон оғирини енгил, мушкулини осон этишдан иборат. Хусусан, шоликорларга келганда уларнинг оғир ва машаққатли меҳнатини доимо назарда тутмоғимиз керак. Худди пахтачилик ёки чорвачиликдаги сингари шоликорлик юмушларини ҳам бемалол уддаловчи махсус машина ва механизмларнинг яратилиши деҳқон учун энг яхши совғага айланган бўлурди.

К. ОРТИҚОВ,
вилоят қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси бошлиғи.

• *САВОБ — САХОВАТ ОНАСИ*

ЧОРРАҲАДАГИ УЙ

Самарқандда бу хонадонни топиш қийин бўлмади. Уй Гагарин ва Амир Темур кўчалари кесишган чорраҳада жойлашган экан. Бизни барваста қоматли, очиқ чеҳрали бир йигит кутиб олиб, йўлакка бежирим қилиб терилган стол-стулларга бошлади.

Ўтириб, фотиҳа қилдик.

Бир пасда чой келди. Хонадон соҳиби «ҳозир» деди-ю, кимнингдир номини тутиб, қидиргани кетди. Бироз ўтиргач, ҳамроҳим -- кимё фанлари номзоди Ихтиёр Муродов сал нарида шу томонга келаётган кишини кўрсатиб:

-- Ана, химикларнинг устози келаётир, -- деди.

Шу пайт хонадон соҳиби чиқиб, у билан кўришди ва бизнинг ёнимизга бошлаб келди.

Танишдик.

-- Мени танимадингиз-а? -- сўради Ихтиёр. -- СамДУда ўқитгансиз. Курсдошлар тўпланганда кўп эслаймиз сизни.

Сўнгра у бошқа устозларининг номини ҳам тилга олди. Шу пайтгача ўзини ноқулай сезиб турган домла Ҳайдар Ҳусаинов бирдан суҳбатга кириб кетди. У ундай эди, бу бундай эди. Улар бироз ўтган-кетганларни эслашди. «Тўрдаги кулса, пойгоҳдаги жилмаяр эмиш» деганларидек, биз ҳам уларга қўшилиб гоҳ кулдик, гоҳ жимгина қулоқ солиб ўтиравердик.

-- Хўп домлалар бор эди-да, -- деди Ҳайдар ака, - талаба деса ўзини томдан ташларди. Дарсдан кейин ётоқхоналарга бориб лекция ўқиган домлалар бўларди. Университетнинг, қолаверса, ўзининг обрўйи учун яхши ўқиган шогирдини шаҳарма-шаҳар олимпиадаларга етаклаб юрарди. Улар ҳам ўтди-кетди. Жойлари жаннатда бўлгурлар ҳаммаси қабр қучоқлаб ётибди.

— У шундай деди-да, қўли билан ўнг томонини кўрсатиб қўйди. Англадимки, шу томонда қабристон бор.

-- Савоб ишни ҳеч ким ёдидан чиқармайди, -- деди домла яна. -- Мана, ёнимиздаги қабристонни қандай обод қилишди. Элу юртнинг дуосига қолишди. Буларнинг барчасини мана шу Камол (у уй соҳибини кўрсатди) ва унинг ака-укалари қилишди. Ота-боболаримиз ҳурмати, -- қўшиб қўйди у.

Ғалати бир ҳисни туйдим. Ёнгинамизда қабристон эди. Қолаверса, гап савоб ва хайрли ишлар ҳақида, ўтган-кетганлар, уларнинг муборак излари, қариндошчилик, меҳр-оқибат хусусида кетаётган эди. Беихтиёр соатимга қарадим. Ҳисобимизда анча вақт бўлганлиги учун даврадагиларга мурожаат қилдим.

-- Юринглар, қабристонни зиёрат қилиб келамиз.

Улар ҳам дарров рози бўлишди. Қабристон унча узоқ эмас экан. Шаҳар марказидаги «Панжоб» қабристони. Йўл-йўлакай ўтиб, мармар тошларига лавҳа битилган қабр тошлари олдида тўхтадик.

Ҳайдар ака айтдиларки, булар менинг ҳам, Камолнинг ҳам бобо ва бобокалонларининг қабрлари. Камолнинг отаси Каримбек ака ҳам 95-йили шу жойдан қўним топган. Қуръон тиловат қилиб, юзларимизга фотиҳа тортдик.

Сўнг қабристон четидаги айвонсифат кўтарилган иморат томон бордик. Нақшинкор устунлар билан безатилган айвон тагига тош тўшалган, бежирим ўтирғичлар қўйилган. Бир четда кран, атрофида турфа гуллар очилиб ётибди.

-- Кўнгли зиёрат тусаганлар учун бу айвон ёзин-қишин хизмат қилади, -- деди Ҳайдар ака ҳикоясини давом эттириб. -- Эҳ-ҳе, буни тиклагунча қанча меҳнат қилишди булар. Илойим, қўллари дард кўрмасин, топганлари тўйга буюрсин, элу юрт олқишини олган бу дунёю, у дунё хор бўлмайди.

Айвондан беш қадамча нарида икки мармар лавҳага кўзим тушди. Аслида бу қабр эмас, хотирулабадга ўхшарди. Биттасига ҳожи Эминбек бобо тўқсабо (1830-1910), иккинчисига ҳожи Бобобек бобо (1866-1936), деб ёзилган эди. Савол назари билан Ҳайдар акага қарадим. У бир ишорат қилдики -- «кейин».

Оғир сукунат билан изимизга қайтдик. Фисқу фужур, ғийбату фасод, очкўзлик ва олчоқлик йўқ макондан оҳиста чиқиб кетдик. Гарчанд сукунат қанчалик оғир бўлса-да, руҳимиз шунчалик енгил эди.

Уйга бориб бир пиёла чой ичар-ичмасдан, даврага янги одам қўшилди. Уни Фарҳод ака деб таништирдилар. У Саййид Ризо Ализода хайрия жамғармаси бошқарувининг раиси экан. Ҳайдар аканинг «кейин» деган ишорати энди маълум бўлди. Фарҳод ака деганлари тарих ёзиб қўйилган патефон экан. Ҳайдар ака сал «мурвати»га теккан эди, тўхтамасдан ва тутилмасдан сўзлай кетди:

-- Мен ёшларга ҳамиша такрор-такрор айтаман. Ҳеч бўлмаганда етти пуштинггача бил. Тарихни билиш -- келажакни равшан кўриш дегани. Зеро, ота-боболаримизнинг турмуш тарзини, улар босиб ўтган йўлнинг нақадар саховатпешалиги-ю, барсавоблигини билиш одамга куч-қувват бағишлайди. Сиз сўраган Эминбек бобо тўқсабо бўлганлар. Ўта фозиллигидан уни Самарқанду Бухоро воҳасидаги маърифатли кишилар ҳам ҳурмат қилишган. У кексайгач, ҳажни ихтиёр этади. Маккатиллодан қайтаётганда аҳволи оғирлашади. Васият қиладики, юртимга етолмасам мени Машҳадга кўминглар. Афсуски, Машҳадга ҳам етмасдан йўлда унинг жони узилади. Шунда карвондагилар майитни мешкобга солиб, Машҳадгача олиб келадилар ва уни бир масжид ёнига дафн этадилар.

Авлодлар аждодлар ишининг давомчиси, деб беҳуда айтмайдилар. Яхшилик унутилмайди. Эзгулик қиёматтача қолмас. Оқибат доим мурувватга ҳомила бўлади. Мурувватнинг фарзанди эса ҳамиша эгиздир: савоб ва олқиш. Қарангки, Ҳожи Бобобек қайнотаси — тўқсабонинг ўз орзую армонлари, умид ва истаклари билан қўшилиб Машҳад тупроғида ётганлигини билиб, айнан ўша жойда 28 хоналик меҳмонхона қурдиради. Меҳмонхонанинг муҳташам мармар пештоқига эса тубандагича битик биттиради: **«Самарқанддан келган меҳмонлардан бир ҳафта давомида тўлов олинмасин».**

Ҳожи Бобобек Самарқандга қайтиб келгач, чала ётган «Панжоб» мадрасасини тиклашга киришади. Меҳмонхонадан ортган маблағни шунга сарфлайди. Бугунги кунда бу бинода «Маънавият ва маърифат» марказининг Темирйўл тумани бўлими фаолият кўрсатаётир.

Шу пайт бошига оқ рўмол ташлаган очиқ чеҳрали онахон келиб, биз билан сўрашди.

-- Онам бўладилар, -- деди Камол ўрнидан туриб, -- ҳамма хайрли ишларимизнинг бошида шу киши турибдилар.

Онахон бироз хижолат тортгандай бўлди ва ўғлига танбеҳ берди:

-- Ундай дема ўғлим, савоби ошкорадан, гуноҳи пинҳона яхши, дейдилар. Савобни савоб деб тилга олсанг, миннат бўлади. Миннатли ошнинг тоши бор. Уни сену мен эмас, эл-юрт гапирсин, билсин.

Офтоб бирданига равшанроқ нур сочгандай бўлди. Сайёра онанинг гаплари ҳаммамизни ҳушёр торттирди. Беихтиёр ўрнимиздан туриб уларга жой кўрсатдик. Она четда қимтиниб-гина ўтирдилар-да, ҳаммамиз билан бир-бир сўрашдилар. Суҳбатимизни бузиб қўйганларидан узр сўраб, гапида давом этдилар:

-- Камолжоннинг сўзларини тинглаб, бир ривоят эсимга тушди. Ҳотам Тойнинг укаси бир куни онасининг олдига келиб, мен ҳам акамга ўхшаб эл-юрт оғзига тушсам дейман, худога шукур, бойлигим акамникидан кўп бўлса кўпки, кам эмас, саховатпешалик қилмоқчиман, дебди. Онаси: «Қўй, ҳар ким қўлидан келган ишни қилгани яхши», — деб унамабди. Бироқ ука бундан ранжиб, ўз ниятидан қайтмабди. Кенг далада каттакон қаср қурибди, атрофини девор билан айлантирибди ва девордан айлана қилиб қирқта туйнук очтирибди. Жарчилар ёллаб, ён-атрофга овоза тарқатибди: «Кимки муҳтож бўлса, Ҳотам Тойнинг укаси қурган қасрга борсин, нияти ижобат бўлади». Муҳтожлар оқиб кела бошлабди. Туйнукка қўл чўзган кишига бир тилла тангадан берар экан. Шу зайл кунлар ўтаверибди. Кунлардан бир кун туйнукнинг қошига бир кампир келибди. Унга ҳам бир тилла танга инъом этибдилар. Кампир эса иккинчи туйнукка бориб яна қўл узатибди. Яна тилла танга беришибди. Шундан сўнг кампир учинчи туйнукка ўтибди. Сўнгра тўртинчисига, бешинчисига... Мулозимлар югуриб бориб воқеани, Ҳотам Тойнинг укасига етказишибди. Воқеа билан у ҳам қизиқиб қолибди ва индаманглар, дебди. Улар биргаликда кампирни кузата бошлашибди. Ва ниҳоят, Ҳотам Тойнинг укаси қирқинчи туйнукка қўл чўзган кампирнинг қўлидан тутибди.

-- Инсофинг борми, ў кампир, -- дебди у, -- нафсинг бунчалик ҳаккалак отмаса?

Шунда кампир юздан чимматини олибди. Бу Ҳотам Тойнинг ҳам, чиранма укасининг ҳам Онаси эди.

-- Ўғлим, -- дебди она, -- ҳотамлик сенинг қўлингдан келмаслигини билардим. Сахийлик, савоб иш эл-юрт оғзига тушиш учун эмас, яхшилик учун қилинади. Сенинг акангга ўхшамаслигинг болалигингдан маълум эди. Аканг бир кўксимни эмиб, иккинчисини сенга қолдирарди. Сен эса биринчисини эмаётганда, иккинчисини чангаллаб турардинг...

Бу бир ривоят. Аммо ака-уканинг, опа-сингилнинг, қариндош-уруғнинг бир-бирига тоғ бўлгани яхши. Молу давлат ҳаммадан қолиб кетади, яхшилик асло унутилмайди. Дадаси раҳматли бир умр шойи тўқиш фабрикасида ишладилар. Мен ҳам у киши билан ёнма-ён эдим. Фабрикадагилар ҳали-ҳануз у кишининг саҳиҳ амалларини хотирлайдилар. Айниқса, катта ўғлим ота-боболарига тортди, укаларининг бошини қовуштириб, шу ердаги ахлатхоналарни тозалади, чамандек қилди. Ўтган-кетганлар бир пиёла чой ичиб, фотиҳа қилганларида қувониб кетаман. Ўзи Жиззах чўлида ишлайди. Бордим. У ерда ҳам қабристонларни обод қилибди, йўлларини созлабди. Илойим, умри узоқ бўлсин, яхшилик қилмаса ухлолмайди у.

-- Катта қизлари Моҳтобойим яқинда Машҳадга бориб, боболари қабридан бир сиқим тупроқ олиб келди, -- гапга аралашди Фарҳод ака. -- Сиз кўрганингиз Тўқсабо бобонинг рамзий қабрлари бўладилар.

Суҳбатимиз Амир Темур ва Гагарин кўчалари кесишган чорраҳадаги уй олдида бўла-ётган эди. Атрофимиздаги бежирим қилиб безатилган дастурхонларга неча бир йўловчи келиб кетди. Кимдир овқатланди, кимдир бир пиёла чой ичиб ташналигини қондирди. Кўз ўнгимизда Камол қанчалаб кишиларнинг раҳматини олди, ташаккурини эшитди. Биз ҳам бу ерда анча ўтирдик, узоқ суҳбатлашдик. Камолнинг қандолатчилик цехи очаётганлигини ҳам, маҳаллага, самарқандлик футболчиларга, қишлоқ аҳлига, муҳтож оилаларга ҳаминқадар моддий ёрдам бераётганлигини ҳам эшитдик. Хаёлимизда чорраҳадаги уйга тўрт тарафдан қут-барака ёғилаётгандай ва у яхшилигу савоб, оқибату меҳр бўлиб тағин чор томонга оқиб кетаётгандай туюлди. Юртимизда бундай Савоб уйи, Саховат уйлари кўпаяверсин. Ота-боболаримиздан мерос бўлиб қолган ва қонимизда гупираётган Оқибатлилик зарралари вужудимизни ҳеч қачон тарк этмасин!

Суҳбатдошларимиз билан хайр-хўшлашиб, шундай хаёллар билан йўлда кетаётганимда, Ихтиёр луқма ташлаб қолди:

- Сайёра онанинг мўъжазгина жуссасига боқиб, бармоқлар ҳақидаги ривоят эсимга тушиб кетди. Бош бармоқ кичик бўлгани билан бутун қўлни бирлаштиради, дегани, ҳақиқатдан ҳам рост экан.

Эсиргап БОЛИЕВ.

Суратда: Сайёра опа набиралари билан.

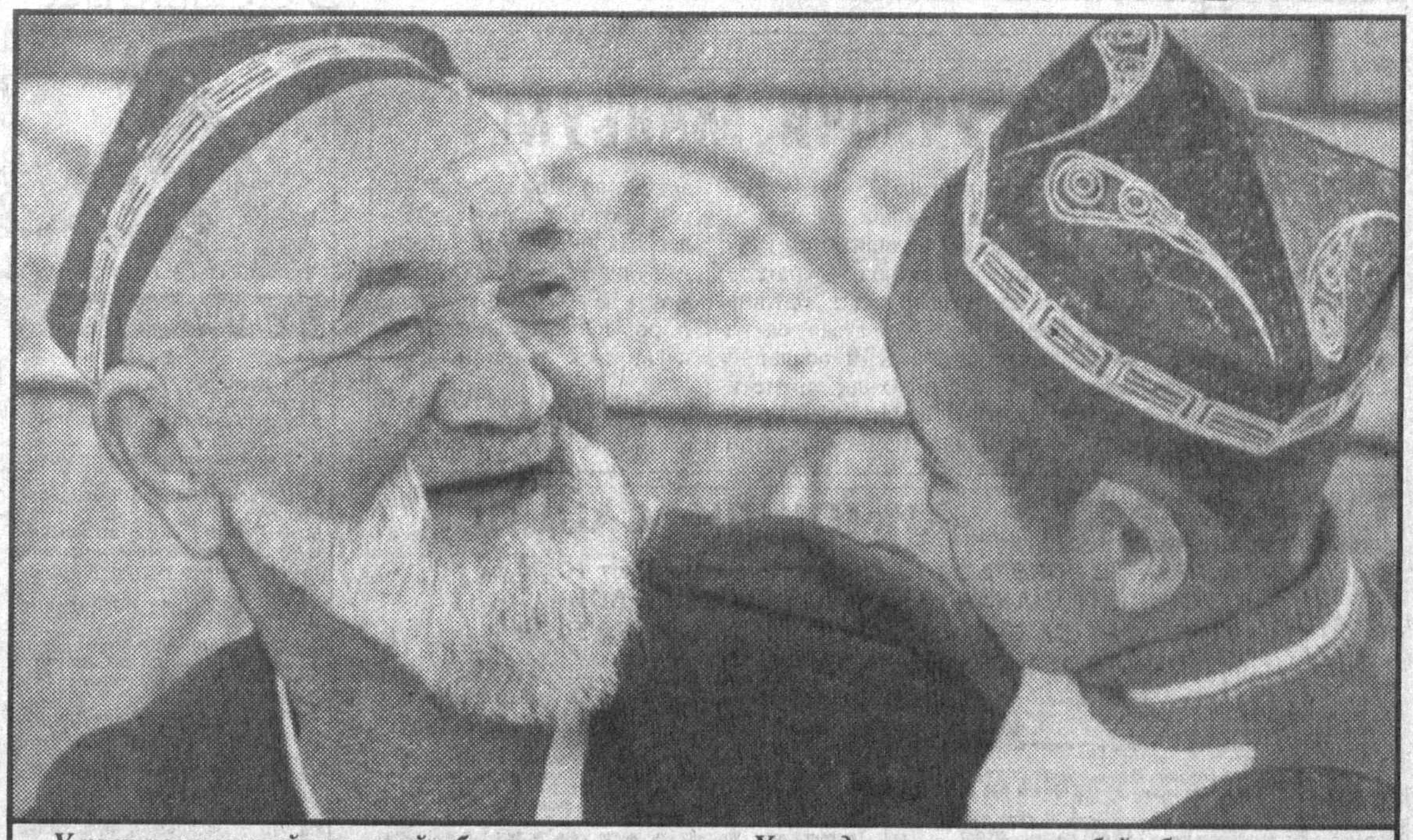

У ҳали номингни кўксига жойлаб,
Самолар қўйнида ургусидир барқ.

Уни қадамингга ташлама бойлаб,
Қўйвор набирангни, отажоним, Шарқ...

ОНАИЗОР

(Қатра)

«Мени кутманг, келолмайман!» Бу сўзлар йигитни гўё ерга михлаб қўйгандек бўлди. Унинг жойидан жилишга ҳам мадори йўқ эди. Қиз кетган томонга анчагача тикилиб қолди.

У уйига келганда эса қош қорая бошлаганди.

-- Мунча ҳаялладинг, болам? -- сўроқлади айвон олдида хавотир билан турган онаси.

-- Иш кўп.

-- Ҳадеб ишни ўйлайвермагин. Овқатланиб ол, яхши кўрасан деб кўк сомса ёпдим.

-- Қорним тўқ, ойи.

Ўғил ўз хонаси томон йўналди.

-- Вой, эндигина кўчадан келдинг-ку, қанақасига тўқ бўларкансан? -- куюнди она.

-- Оббо! Тўқман дедим-ку, ойи! -- зардаланди ўғил.

Онанинг гапи бўғзида қолди.

«Бекор қилдим, -- ўйлади ўғил. -- Секинроқ гапирсам ҳам бўларди. Аммо ўзлариям кейинги пайтда эзмароқ бўлиб қолдилар, кўп тергайдилар. Ҳа, майли, эрталаб кечирим сўраб қўярман...»

У ўз хонасида ухлай олмади. Қизнинг суратини қўлига олди. Хаёл узоқларга олиб кетди...

Қандай қилиб бўлса-да, унинг кўнглини топишни ўйлади.

«Иши кўп, чарчаган шекилли, болажоним,— мўъжаз кулбасида бир парча бўлиб ўтирган она шу фикр билан овунгандек бўлди, — Майли, ишқилиб омон бўлсин.Мартабаси улуғ, боши тошдан бўлсин!»

Онаизорнинг дуога очилган кафтлари титраб, кўзларидан марвариддек ёш томчиларди. Ўғил эса тутқич бермас хаёллар оғушида гоҳ ғамга ботар, гоҳ қувониб кетарди.

Муҳаммадраҳим УММАТОВ.

Чортоқ шаҳри.

• *ЛУҚМА*

СОДДАЛИК АЙБМИ?

Косонсой туманидаги «Холбек» деҳқон (фермер) хўжалиги соҳиби Аҳмаджон Холбеков ишонувчанлиги туфайли оғзи куйиб қолди. У 1992 йилда йигирма йиллик эски таниши М. Маматкаримовга ўзи етиштирган ерёнғоқ, пиёз, шафтолиқоқи каби 2,5 тоннадан зиёд қишлоқ хўжалик маҳсулотларини бериб юбориб, шу кунга қадар пулини ололмай сарсон бўлиб юрибди.

- Ўзимнинг маҳсулотларимга қўшиб Россияда сотиб келаман, деган гапига ишониб, йил бўйи бола-чақам билан меҳнат қилиб етиштирган маҳсулотларимни Маматкаримовга бериб юборибман, - дейди А. Холбеков. - Пулимни сўраб бораверib чарчадим, яхши муносабатимиз сен-менга айланди. Охири судга мурожаат қилишга мажбур бўлдим. 1995 йил февраль ойида суд бўлиб, менинг фойдамга қарор чиқарилди. Шундан сўнг ҳам Маматкаримов маҳсулотларим пулини ана бераман, мана бераман, деб мени алдаб юрди. Орадан бир ярим йилга яқин вақт ўтгач, қайта суд бўлди, менинг даъвом асоссиз, деб топилди. Эмишки, маҳсулотларим Россияда чириб кетибди. Маматкаримов судга ана шундай ҳужжат тақдим қилибди. Мен ҳам Россияга бориб уни инкор қилувчи ҳужжат олиб келишим керак экан. Бу қандай гап? Ахир мен унга маҳсулотни Россияда эмас, шу ерда берганман. Наҳотки, қир-адирда тупроқ ялаб, офтобда қорайиб етиштирган маҳсулотимни, бола-чақам ризқини арзимаган баҳона билан туя қилиб кетаверишса? Энди чопонни елкага ташлаб, Тошкентга боришим қолди.

Соқолига оқ оралаб, етмишни қоралаган Аҳмаджон ота ҳамон идорама-идора сарсон бўлиб юрибди. У маҳсулотини бой берганидан кўра ҳам баъзи одамларда инсоф, диёнат қолмаганидан кўпроқ азият чекмоқда. Ачинарлиси, Аҳмаджон ота очиққўнгил, содда, ишонувчан бўлиш яхши фазилат эмас, аксинча, нуқсон экан, деб юрибди. Айтинг-айтинг, адолат қарор топсин-у, ота бу фикридан қайтсин.

А. МАДАТОВ.

OQIBAT

Лола опа дугонаси билан бир олам мол-дунё олиб Эрондан қайтди. Тошкентга тунда келиб такси ушлашди-ю, уйига жўнади. Подъезди олдида сумкаю жомадонларини олиб, дугонаси билан хайрлашиб қолди. Таксичи дугонасини ҳам ҳовлисига элтиб ташлади, юкини туширишга ёрдам берди. Хайр-маъзурдан кейин тўғри таксопаркка кетди. Паркка етар-етмас орқа ўриндиқда бир

ҲАЛОЛЛИКНИНГ БАҲОСИ ЙЎҚ

сумкага кўзи тушди. Қараса, ичида ҳужжатлар, бир даста пул. Таксини орқага қайтарди-ю, бояги ҳовлига борди. Дарвозани эринибгина очган аёл «Сумка меники эмас, Лоланики бўлса керак» деди-ю, эшикни ёпди. Таксичининг «Олиб қолинг, бериб қўясиз дугонангизга» деган гапи ҳавода муаллақ қолди.

Сўнгра у Лола опаларникини излаб топди. Табиийки, Лола опа хурсанд бўлганидан суюнчи узатди. Таксичи эса рад этди.

Таксичи кечаси бўлган воқеани хотинига айтиб берганда, ишонмади. У бир бало қилиб ишонтирганда, хотини бобиллаб берди:

-- Ўлинг бу кунингиздан кўра...

ЖЎШҚИН.

• *СУДДА*

КЎРНАМАК

Етим қўзи боқсанг, оғзу бошинг мой бўлади,
Етим бола боқсанг, оғзинг тўла қон бўлади.

(Халқ мақоли)

Абдурасул ва Гули Абдураҳмоновлар оиласида фарзанд дунёга келиб, унга Мирали деб ном қўйдилар. Ҳаётнинг ҳам ўз қонун ва қоидалари ҳам борки, Мирали оилага бахт олиб келмади. Мирали 9 ойлик бўлганидаёқ онаси Гули ҳаётдан кўз юмди. Гўдакни момоси олиб, сут бериб боқа бошлади. Бола улғая бошлагач, унга меҳрибонлар кўпайиб, амакиси тарбиялади. Шундан сўнг Мирали Қамаши туманидаги «Ўрта-чим» қишлоғида яшайдиган бобоси Бегимқулов Эштурсун ва унинг ўғли Ўктамлар оиласи билан яшай бошлади.

Миралини тўғри юриш, яхши ўқиш, бировларнинг мулкини ўғирламаслик тўғрисидаги бобо ва тоғаларнинг насиҳатлари ҳеч қачон ўйлантирмади. Дастлаб у майда-чуйда ўғирликларга қўл урди. Уйда 500 сўм йўқолганида тоғасидан ҳатто калтак ҳам еди. Лекин ўз билганидан қолмади.

17 ёшга тўлишига роппа-роса бир ой қолганида «Чим» жамоа хўжалигида жойлашган чойхонага кечаси кириб, у ердан 1500 сўмлик вино, ароқ, печенье, сигареталарни ўғирлаб чиқди. Унинг қилмишлари Қамаши туман судида кўриб чиқилиб, 5 йил муддатга озодликдан маҳрум қилишга ва жазони вояга етмаганлар учун белгиланган тарбия колонияларида ўташга ҳукм қилинди.

Мамлакатимиз қонунлари адолатли бўлганлиги сабабли ҳам, Президентнинг 1996 йил 7 августдаги амнистия тўғрисидаги Фармонига кўра, Мирали Абдураҳмонов жазони ўташдан озод қилинди.

Мирали яна Бегимқуловлар оиласига келиб яшай бошлади. Текинхўрларча ҳаётга ўрганиб қолганлиги туфайли бирор жойга ишга ёки ўқишга кириш унинг хаёлига ҳам келмади. Кечалари санқиб юрадиган, қинғир ишларини давом эттиришни тўхтатмаганидан сўнг тоғаси қилган насиҳатлари фойда бермагач, уришадиган ва кези келганда бир-икки шапалоқ уришга мажбур бўлди. Бу эса Миралига мутлақо ёқмади ва 1997 йилнинг май ойларида тоғасининг уйидан кетиб қолди. Юрагида тоғасига нисбатан нафрати кўзғаб, ундан қандайдир йўл билан ўч олиш пайига тушди. Ниҳоят қора ниятига етиш мақсадида шу йил 20 июль куни ўзига ўхшаш улфатларини топиб олиб, «Ўрта-чим» қишлоғида жойлашган видео барга бориб, кўп миқдорда спиртли ичимлик истеъмол қилади. Сўнг шу куни кечаси соат 23 лар чамасида тоғаси Ўктамнинг ҳовлисига боради. Кийимларини ечиб яланғоч ҳолда Бегимқуловлар оиласи ухлаб ётган жойга бориб, у ердан 1991 йилда туғилган, ҳали мактаб ёшига ҳам етмаган Зебунисони кўтариб олиб томорқа томон олиб боради. Зебунисо уйғониб кетади ва уни танийди. Бундан чўчиган Мирали қизчани юзи, қорнига уриб ҳушидан кетказади. Кейин номусига тегмоқчи бўлган пайт воқеа жойига қизнинг амакиси келиб қолади. Мирали ўзига боғлиқ бўлмаган ҳолатларда жиноятни охирига етказа олмасдан, шошганидан воқеа жойидан қочиб кетади. Орадан бир неча кун ўтгач, Мирали Абдураҳмонов ушлаб келинди. Суд уни ёш қизни номусига тажовуз қилишда айбдор деб топиб, 16 йилга озодликдан маҳрум қилиб, оғир жиноятни содир этганлиги учун жазонинг биринчи беш йилини турмада ўташга ҳукм қилди.

Ҳа, Мирали ҳам бошқалар қатори ҳаётда барча берилган имкониятлардан фойдаланиб, эркин яшашлиги мумкин эди. Лекин бунга ўзининг қилмишлари имкон бермади. Тузлиғига тупуриб кўрнамаклик қилганнинг тақдири шундай тугади. Отаси Абдурасул эса бошқа оиласи билан Сурхондарёда яшайди. У ўғлининг тақдирига қизиқиб, терговга ҳам, судга ҳам келмади...

Қурбон НУРМАТОВ,
Қашқадарё вилоят судининг раиси.

• *НИМА ДЕЙСИЗ?*

НАСАБИНГНИ ЕРГА УРМА, НАБИРА!

Шариф билан Гулнора ФҲДЁ (фуқаролик ҳақидаги далолатномаларни ёзиш) бўлимига етмаёқ жанжаллашиб қолдилар. Йигит ўзича «ўринли» савол берганди:

-- Худо хоҳласа, ҳадемай Норбекова бўласанда-а?

-- Нега энди? -- Қиз қошларини чимирди. -- Ўзимнинг фамилиямда -- Бўроновалигимча қолавераман.

-- Менга хотин бўласанми, вассалом, фамилиямга ўтасан, -- кескинлашди йигит. -- Эр-хотин битта фамилияда бўлмасак «бегоналар»га ўхшаб қоламиз...

-- Хафа бўлманг, -- деди имкон қадар мулойимлик билан бўлғуси келин. -- Бундай қилиш ғалати туюлади менга. Онам ҳам фамилиясини ўзгартирмаган.

Бўлғуси куёв ўзича тутақди:

-- Онанг ўзининг замонидаям «замондан орқада» қолган экан. Ёки отанг ландавур бўлган...

-- Ота-онамни ҳақорат қилманг...

-- Бўлмаса...

«Арзимаган» сабаб билан «қайтилиш» бўлди. Юборилган сарполар, катта тўй олдидан бўладиган олди-бердилар жой-жойига қайтди. Бир-бирларини «тушунмаган»ликда айбладилар...

Аслида-чи? Куёвлик-келинлик либосларини кияй деб турган йигит ва қиз ўртасидаги «тушунмовчилик» чиндан ҳам «арзимас» эканми? Мантиқанчи?

Аввало, узримни айтай: битта фамилияда бахтли-саодатли яшаётган ҳурматли отахону онахонлар, эру хотинлар, келин-куёвлар мени маъзур тутсинлар. Илгарироқ «эрининг фамилиясига ўтиб қўйган»ларда ҳам заррача гуноҳ йўқ. Шўро замонида бу «одат» оммавий тус олиб кетганди-да. Мантиқсизликлар, бузғунчиликлар шу қадар кўп эдики, булар ҳақида ўйлаш, фикрлаш мумкин эмасди гўё.

ФҲДЁдан ўтаётган қизга «қайси фамилияни танлайсиз?»деган ўта бўлмағур савол бериларди. Шундай муҳит яралгандики, гўё «эрнинг фамилиясига ўтмаса» чалакам-чатти турмуш қурилаётганга ўхшаб кўринарди. Хуллас, бўйи етган аксарият қизларда эрга тегиш -- биринчи галда «бошқа фамилияга ўтиш» тушунчаси билан боғлиқ эди.

Уйланишга тайёрланаётган йигитларда ҳам шунақа руҳият устувор бўларди: фамилиясига ўтмаган келин хотин эмасдек туюларди...

Аслида, фамилия ҳеч қачон танланмайди. Биров бировнинг фамилиясига ўтиши табиатан мумкин эмас. Фамилия -- асли наслинг, насабинг демак. «Ўзбек тилининг изоҳли луғати» китобида ҳам бу сўзга жуда тўғри таъриф берилган: **«Фамилия(лотинча сўз) -- Шахс отларига қўшилиб келиб, шу шахснинг наслини билдирувчи оилавий ном, бобо номи».**

Хўш, ҳалиги қиз (Бўронова(?)) Бўрон буванинг набираси. Энди у эрга тегиш асносида ўзининг бувасининг исмини

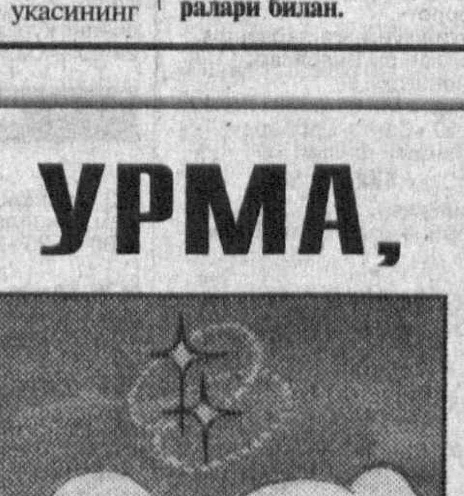

алмаштиришга ҳаққи борми?

Насаб -- нақадар эзгу тушунча. Сизу бизни шундай бахтли кунларга етказган аждодимиз -- насабимиздир. Асли наслингга тортгасан, деганларидек (гарчи бу гап таъна қилиб айтилган бўлса-да), ундан тўғри хулоса чиқариш лозим. Ўтмишда момоларимиз, бувиларимиз боболару бувалармиз «фамилияси»га ўтганини эшитганмисиз? Амир Темур бобомиз замонасида шунақа номаъқулчилик бўлганмикин? Улуғбек, Бобур даврида бирор ақли расо киши завжасига «фамилиямга ўтасан» дея зуғум қилганмикин?..

Тасаввур қилишнинг ўзи кулгили.

Масаланинг тағин бир нозик жиҳати бор. Турмушда не воқеа-ҳодисалар бўлмайди, дейсиз. Масалан, ажрашганлар қисмати... Икки йилча бурун Малика исмли жувон дардини «ёрди». Шўрлик ҳаётида уч бора турмуш қуриб,уч марта ажрашибди...

-- Қизлик фамилиям билан қўшиб ҳисоблаганда тўрт бора фамилиям ўзгарди: Толипова, Эшқулова, Мирбобоева, Пўлатова. Яқинда Раҳим Тошбоев деган кишига турмушга чиқдим. Ҳозир яхши яшаяпмиз-у... битта «муаммо» -- олдинги эримнинг фамилиясидан қутулолмаяпман. Бунинг учун судга мурожаат этишимиз керак экан. Бу кишим эса «Тошбоева» бўласан, дея қисталанг қилаяпти...

Кечирасиз-у, фамилия «алмаштириш» -- товар айирбошлашмидики, ўлиб-нетиб бахтини топган, эндигина тиниб-тинчиётган аёлнинг бошида яна шунақа ғавғолар пайдо бўлаверса?..

Ниятимиз, эндиги ёшлар ўтган хатоликларни давом эттирмасинлар. ФҲДЁ бўлими аталмиш маъмурий-ҳуқуқий идораларда бўлғуси келин-куёвлар тўлғазадиган «Сўровнома»даги ғалати саволларни ҳам ўйлаб кўриш керак. Юрт мустақиллиги -- ҳар биримизнинг эркимиз, озодлигимиз, ҳур ҳаётимиз демак. Бунда боболар, аждодлар, наслу насабимизга ҳам ҳурмат туйғуси асл ҳолида сақланмоғи керак. Ажодларга ҳурмат асл авлодларга муносибдир.

Тўлқин ЭШБЕК.

●ТЕАТР

ЙИГИРМА УЧИНЧИ МАВСУМ

Олим Хўжаев номли вилоят мусиқали драма театри ўзининг йигирма учинчи мавсумини янги -- «Минг бир кеча» мусиқали драмаси билан бошлади. Драматурглар Иномжон Турсун ва Ҳабибулло Ҳаким қаламига мансуб бу асарни режиссёр Валижон Умаров саҳналаштирган.

Яхшилик ва ёмонлик, раҳмоний ва шайтоний кучлар ўртасидаги курашда алалоқибат адолат тантана қиладиган бу гўзал саҳна асаридаги асосий ролларни Ўзбекистон халқ артисти Шафоат Раҳматуллаева, республикада хизмат кўрсатган артистлар Маматхон Асқаров, Раҳим Ҳасанов, актёрлар Шариф Жумаев, Адҳам Абдуллаев, Баҳром Раҳимов, Шуҳрат Абдуллаев, Аброр Юсуфалиев ва бошқалар ижро этишган.

Муҳаммад Али АҲМАД.
Сирдарё вилояти.

ДИҚҚАТ! «КИМОШДИ» САВДОСИ

1997 ЙИЛ 19-28 НОЯБРЬ, 10 ДЕКАБРЬ кунлари соат 10.00 да ТОШКЕНТ ШАҲАР КЎЧМАС МУЛК БИРЖАСИ «КИМОШДИ» ВА БИРЖА САВДОЛАРИНИ ЎТКАЗАДИ САВДОГА ҚУЙИДАГИЛАР ҚЎЙИЛАДИ:

Автотранспорт воситалари:

1.«Тошшаҳарйўловчитранс» давлат уюшмасининг:
- «Чукурсой автокорхонаси» ҳиссадорлик жамиятига қарашли иккита ГАЗ-24 автомобиллари, бошланғич нархи 66 957 сўмдан - 75 582 сўмгача.
- «МТА» ҳиссадорлик жамиятига қарашли учта ГАЗ-24 русумли автомобиллари. Бошланғич нархи - 88 453 сўмдан - 93 990 сўмгача.
- «Амир Темур ЮБ» жамиятига қарашли тўртта ГАЗ-24 русумли автомобиллар. Бошланғич нархи - 68 494 сўмдан - 80 047 сўмгача.

2. Тошкент шаҳар ҳокимияти Соғлиқни сақлаш бош бошқармасига қарашли йигирмата М-21412 русумли автомобиллар - бошланғич нархи 45 825 сўмдан 68 737 сўмгача, РАФ-22031 русумли 15та автомобили, — бошланғич нархи 106 864 сўмдан - 124 674 сўмгача, ГАЗ-2413 автомобили, бошланғич нархи 61 121 сўм, ВАЗ-2121 автомобиль, — бошланғич нархи 99 418 сўм, ВАЗ-21063 автомобили, бошланғич нархи 91 356 сўм, УАЗ-3962-01 русумли иккита автомобили, бошланғич нархи 71490 сўмдан - 79434 сўмгача.

3. «Ўзмир» илмий ишлаб чиқариш фирмасининг битта РАФ-2203 ва 4 та ГАЗ-24 русумли автомобиллари, бошланғич нархи 56 419 сўмдан - 77 921 сўмгача.

4. Ўзбекистон Миллий ахборот агентлигининг ГАЗ-24 русумли автомобили, бошланғич нархи 46 862 сўм.

5. Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги савдо бошқармасига қарашли автокорхонанинг Зил-130,ГАЗ-53,ГАЗ-52,УАЗ-31512 русумли автотранспорт воситалари, ГКБ-8350, ХТП-9385 русумли автотиркамалари. Бошланғич нархлари 61 000 сўмдан 175 000 сўмгача.

6. «Надежность» ширкатига қарашли ТТЗ-80-10 русумли трактор. Бошланғич нархи 1 122 561 сўм.

7. «Тадбиркор-таъминотчи»нинг ИЖ-21251 русумли автомобили, бошланғич нархи 201 906 сўм.

8. Халқ банки шаҳар бўлимига тегишли ГАЗ-2401 русумли автомашина, бошланғич нархи 250 000 сўм, ГАЗ-31029 русумли автомашина, бошланғич нархи 660 000 сўм, «Тайота-Краон» русумли автомашина, бошланғич нархи 97 800 сўм, М-214122 русумли автомашина, бошланғич нархи 375 000 сўм.

9. «Ўзпахтасаноатсотиш» акционерлик уюшмасига қарашли «Тайота-Карина-II» русумли автотранспорт. Бошланғич нархи 369 593 сўм.

10. Тошкент олтинчи нон ишлаб чиқариш корхонасининг ЗСА-37723-30 русумли автотранспорти. Бошланғич нархи 821 184 сўм.

11. «Азиятранс» ҳиссадорлик жамиятига қарашли МАЗ-54329-020 русумли иккита автомашина, бошланғич нархи ҳар бири учун 2 539 572 сўмдан, МАЗ-9330 русумли яримприцеп, бошланғич нархи ҳар бири учун 2 160 428 сўмдан.

Тошкент ҳудудида жойлашган қурилиши тугалланмаган иншоот ва бинолар:

1.Сирғали туманида жойлашган «Жамоа савдо маркази» биноси. Бошланғич нархи - 12 212 000 сўм.

Турар-жой иншоотлари:

1. Тошкент шаҳар Юнусобод тумани «Мавзук» кўчасида жойлашган уй-жой. Бошланғич нархи 2 500 000 сўм.

2. Собир Раҳимов тумани, Қамарнисо кўчасида жойлашган уй-жой. Бошланғич нархи 3 208 626 сўм.

Тошкент шаҳар ҳудудида жойлашган якка тартибда уй-жой қуриш учун ер участкалари, жумладан, Сирғали, Акмал Икромов туманида. Бошланғич нархи - 224 449 сўмдан 864 849 сўмгача (ҳар бир ер участкаининг майдони 0,04га).

Тошкент ҳудудида жойлашган бино ва иншоотлар:

1.«Кисловодск» модули - умумий майдони 900 кв.м. Бошланғич нархи - 13 000 000 сўм.

2. Мирзо Улуғбек туманида жойлашган «Фарҳод авто» хусусий фирмасининг бино ва иншоотлари. Бошланғич нархи 25 390 700 сўм.

3.Бектемир туманида жойлашган «Ўзинтерсавдо» ташқи савдо ташкилотига қарашли қурилиши тугалланмаган омбор иншооти. Бошланғич нархи 5 000 000 сўм.

4.Тошкент шаҳар Собир Раҳимов тумани Уста Ширин кўчасида жойлашган Тошкент «Компрессор» заводига тегишли ошхона, мулки ва умумий майдони 2116 кв.м. бўлган биноси. Бошланғич нархи 7 584 891 сўм.

5.Ўзбекистон Республикаси Мелиорация ва сув хўжалиги Вазирлигининг Бектемир туманида жойлашган «Сувуйжойсаноатқурилиш» акционерлар жамиятига қарашли ишлаб чиқариш цехлари, омборхона ҳамда бошқа иншоот ва бинолари.

6.«Ўзбекистон темир йўллари» давлат акционерлик компаниясининг 351-қурилиш-монтаж поездига қарашли:
а) Ҳамза тумани «Фарғона йўли» кўчасида жойлашган қурилиши тугалланмаган ишлаб чиқариш цехи биноси;
б) Бектемир тумани «Бинокор» қўрғонида жойлашган омборхона биноси.

/Ушбу 5-6 бандда кўрсатилган иншоот ва бинолар бўйича қўшимча маълумотлар (нархлар,майдони ва бошқалар)ни қуйидаги манзилда аниқлашингиз мумкин.

Шу билан бирга давлат хазинасига қарздор бўлган корхоналарнинг бино ва иншоотлари, автотранспорт воситалари, халқ истеъмол моллари, асбоб-ускуналари ҳафтасига икки маротаба ўтказиладиган биржа савдоларига қўйилади.
«Кимошди» савдосига юридик ва жисмоний шахслар қатнашиши мумкин.
Тўлов турли шаклларда амалга оширилади.

ШОШИЛИНГ, БУ СИЗНИНГ ИМКОНИЯТИНГИЗ!
Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Абдулла Қодирий кўчаси, 13, 1- қават,1 - хона.
Телефонлар: 144-44-72, 144-44-73.

Тошкентда-биринчи!
Болалар ва бўлажак оналар учун ихтисослашган инглиз маҳсулотлари магазини
mothercare
Хуш келибсиз!
12 ноябрда очилади!
М. Ганди кўчаси, 34
(собиқ Свердлов кўчаси)
Тел.: (371) 132-14-46, 132-14-47
GLOBAL TRADING COMPANY

«ПГС» ФИРМАСИ
ТАКЛИФ ЭТАДИ
КИЧИК НОВВОЙХОНАЛАР (4 ХИЛДАГИ),
САУНА учун УСКУНАЛАР,
САНОАТ ЭЛЕКТРОПЛИТАЛАРИ,
ГРИЛЬ, ХОТ-ДОГ УЧУН МОСЛАМАЛАР.
Тел.: (3712) 79-14-29, 79-38-54.
"С. Раҳимов" метро бекати.

ВРАЧЛАР УЧУН АХБОРОТ
ТИФЛОКС
Бактерияга қарши восита қуйидаги вазиятларда қўлланилади:
- ич терлама;
- септицемия;
- инфекция;
- сийдик-жинсий;
- суяклар, бўғинлар;
- қуйи нафас йўллари;
- тери, юмшоқ сирт;
- иммунитети сусайган беморни профилактика қилиш.

ДОЗА
5-7 кун давомида кунига 2 маҳал 1,2 ёки 3 таблетка

Ўзбекистон Республикаси Саноатда ва кончиликда ишларнинг бехатар олиб борилишини назорат қилиш комитети жамоаси комитет раиси А. Ғ. Аҳмадбоевга рафиқалари

Ҳалима АҲМАДБОЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Ўзагросуғурта» давлат акциядорлик суғурта компанияси бошқарувининг раҳбарияти ва жамоаси компаниянинг Сурхондарё вилояти дирекцияси директори И. Маҳмадиёровга акаси

ПЎЛАТ бобонинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент давлат иқтисодиёт университети ректорати ва касаба уюшмаси қўмитаси университет касаба уюшмаси қўмитаси бош ҳисобчиси Замира Исмагуловага отаси

Муллабой ИСМАГУЛОВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси ҳузуридаги Иқтисодий ночор корхоналар ишлари қўмитаси жамоаси Андижон вилоят иқтисодий ночор корхоналар ишлари бошқармаси бошлиғи Шуҳратжон Луқмоновга опаси

Юлдузхон САИД ЛУҚМОН қизининг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

ЎзПИТИ жамоаси тупроққа ишлов бериш ва жадаллаштирилган технология бўлимининг катта илмий ходими Ў. О. Соатовга унинг рафиқаси, институт микробиология секторининг мудири

Муҳтабар СОАТОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

ҲАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР

ДУШАНБА, 10

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.30 «Ҳафтанома».
*
8.30 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Дўппи».
8.40 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув.
9.05 Тўлқин. «Қайнар хумча». Йўлдош Охунбобоев номидаги Ёш томошабинлар театрининг спектакли.
10.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 «Кино янгиликлари».
10.20 «Ўзбек киноси ижодкорлари»
10.40 Туркон Шароф «Мине» фильмида.
12.05 Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги намунали оркестрининг концерти.
12.45 «Жавоҳирлар бўстони». Адабий кўрсатув.
13.20 «Хўтикнинг хомушлик касалига чалингани». Мультфильм.
13.30—14.00 Телевизион миниатюралар театри.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Олтин тақа». Мультфильм.
18.20 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Насаф» (Қарши) — «Сўғдиёна» (Жиззах). Ёзиб олинган.
19.05 «Олам ва одам».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.25, 23.40 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 Биржа ва банк хабарлари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги бадиий жамоаларининг концерти.
22.10 «Амир Темур изидан». 1-қисм.
22.30 «Келин-куёв». Телешоу.
23.10 «Барҳаёт наволар». Ҳожихон Болтаев.
23.45 «Ахборот».
00.10—00.15 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 Кундалик.
18.15, 19.25, 19.50, 20.25 — Эълонлар.
18.20 «Ёрилтош». Мульт-тўплам.
18.35 «Спорт қитъаси».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Туризм ҳақида».
20.20 «Мусиқий йўлка».
20.30 «Ахборот».
20.55 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.15 «Кинонигоҳ».
22.05 Кундалик.
22.15 «Спорт қитъаси».
23.15 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
24.00—00.10 Кундалик.

III

17.55 Янгиликлар.
18.00 «Гарри — қор одам». Телесериал.
*
РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ. 18.20 — 21.35
*
21.35 «Кругозор». Тележурнал.
*
РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ. 22.00 — 22.25
*
22.25 Эълонлар.
22.30 «Табассум», «Мулоқот». Қисқа метражли фильмлар.
23.20 — 23.40 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ.
*
18.45 «Мультькарусель».
19.00, 21.45 Эълонлар.
19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал.
19.30 «Умид».
19.55 «Жаҳон».
20.15 «Ракурс».
20.45 «Узоқ ва яқин Япония».
21.05 «Авторейд».
21.15 «Спектаклдан сўнг».
21.50 «Ҳаёт ташвишлари». Бадиий фильм.
23.15 «Спорт-тайм».
23.45 — 23.55 «Хайрли тун!»

СЕШАНБА, 11

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги бадиий жамоаларининг концерти.
9.25 Биржа ва банк хабарлари.
9.40 «Олам ва одам».
10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 «Дилкаш суҳандон».
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Табииёт.
11.00 Инглиз тили.
*
11.30 «Мария, Мирабелла Транзисторияда». Бадиий фильм.
12.40 «Спорт масканларида».
13.00 «Кичкинтой» устахонаси.
13.20 «Келин-куёв». Телешоу.
14.05—14.35 «Барҳаёт наволар». Ҳожихон Болтаев.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 Болалар учун. «Доно бобо даврасида».
18.30 «Шеърият ва мусиқа».
19.00 «Менда фикр бор». Тадбиркорлар телевизион клуби.
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.10, 23.45 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Ҳисобини билганлар».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «XXI аср бўсағасида».
21.30 «Ўзбекистон — Ватаним маним» қўшиқ фестивали совриндори Рустам Мамадалиев.
21.55 «Амир Темур изидан». 2-қисм.
22.15 «Солиқ ва назорат».
22.35 «Саҳна ҳаёти».
23.05 «Волидангни рози қил». Мусиқий композиция.
23.50 «Ахборот».
00.15—00.20 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 Кундалик.
18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
18.20 «Ёрилтош». Мульт-тўплам.
18.35 «Палитра».
18.50 «Дойче Велле» тақдим этади...»
19.10 «Олтин кент».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Табиат дунёси».
20.30 «Ахборот».
21.00 «ХИФ».
21.20 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.30 «Кинонигоҳ».
23.10 Кундалик.
23.20 «Бизнинг авлод».
23.35 «Акс».
23.55—00.05 Кундалик.

III

17.55 Янгиликлар.
18.00 «Гарри — қор одам». Телесериал.
*
РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ. 7.30—9.00
***
18.20 — 21.35
*
21.35 «Куйла, дутор». Фильм-концерт.
*
РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ. 22.00 — 22.25
*
22.25 Эълонлар.
22.30 «Фильмлар ва тақдирлар». Кинокўрсатув.
23.05 «Чавандоз Зариповлар». Телефильм.
23.30 — 23.50 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ.
*
18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Мультькарусель».
19.05, 22.10 Эълонлар.
19.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
19.55 «Сен ҳақингда ва сен учун».
20.10 «Солиқ ҳақида сабоқлар».
20.25 Мусиқий дақиқалар.
20.30 Ўзбекистонда Украина маданияти кунларига. «Ажойиб Украина».
20.55 «Очиқ дарс».
21.25 «Ўйингоҳ».
21.50 «Долзарб репортаж».
22.15 Мусиқий дақиқалар.
22.20 Польша Республикаси Мустақиллик кунига. «Польшага назар».
22.50 «Кўҳна Бухоро ҳикматлари: мерос, қадрият ва тушунчалар».
23.10 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
23.40 — 23.50 «Хайрли тун!»

ЧОРШАНБА, 12

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Ўзбекистон — Ватаним маним» қўшиқ фестивали совриндори Рустам Мамадалиев.
8.50 «Ҳамкорлик ришталари».
9.05 «Гулғунчалар».
9.25 «Авлод».
9.45 «Жаҳон бозорига йўл».
10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 «Инсон ва замин». Тележурнал.
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Ботаника.
11.00 Янги алифбони ўрганамиз.
11.30 Умумий биология.
*
12.00 «Тақдири азал». Бадиий фильм.
13.05 «Спортимиз фидойилари». Юсуф Тошмаматов.
13.20 «Уч қурбақа». Мультфильм.
13.30—14.00 «Саҳна ҳаёти».
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Чорраҳа».
18.30 «Бу ёруғ оламда Ватан биттадур...»
18.35 «Жамоат ташкилотлари: маслак ва мақсад».
18.55 «Шарқ тароналари». 26-кўрсатув.
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.15, 23.20 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Автоолам».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иқтисодиёт чорраҳа-ларида».
21.20 «Бухорои Шариф».
21.40 «Бастакор илҳоми».
22.20 «Амир Темур изидан». 3-қисм.
22.35 «Ўзбекистон ва жаҳон».
22.50 «Оҳангга тўлсин диёр». Эстрада концерти.
23.25 «Ахборот».
23.50 «Нотаниш дил суҳбати».
00.10—00.15 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 Кундалик.
18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
18.20 «Ёрилтош». Мульт-тўплам.
18.35 «Мусиқий шарҳ».
18.50 «Ҳуқуқ ва мажбурият».
18.55 «Услуб».
19.05 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Ишбилармонлар ҳафтаси».
20.20 «Мусиқий йўлка».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Кўнгил кўнгилга пайванд».
21.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.40 «Кинонигоҳ».
23.10 Кундалик.
23.20—00.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.55 Янгиликлар.
18.00 «Гарри — қор одам». Телесериал.
*
РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ. 7.30 — 9.00
***
18.20 — 21.35
*
21.35 «Шоҳсупа сари йўл». Спорт дастури.
*
РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ. 22.00 — 22.25
*
22.25 Эълонлар.
22.30 «Шаҳар дарвозалари». Саргузашт фильм (АҚШ).
23.55 — 00.15 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ.
*
18.45 «Мультькарусель».
19.00, 22.00 Эълонлар.
19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал.
19.30 «Безнен мирас».
20.00 «Спортлото».
20.10 «Парвоз».
20.30 «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури: Мутахассис».
20.50 «Автосалтанат».
21.00 «Ҳаёт карвони».
21.30 «Азизим».
22.05 «Ўзбекистонда Украина маданияти кунларига. «Киев архитектураси».
22.30 «Мезон».
23.00 «Нафосат гулшани».
23.30 — 23.40 «Хайрли тун!»

ПАЙШАНБА, 13

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Бастакор илҳоми».
9.10 «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
9.30 «Шарқ тароналари». 26-кўрсатув.
10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 Болалар учун. «Компьютер сабоқлари».
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Кимё.
11.00 Алифбо сабоқлари.
11.30 Зоология.
*
12.00 «Қочоқ велосипед». Мультфильм.
12.10 «Оламни асранг».
12.30 Ўзбек куйларидан концерт.
13.00 «Биз танлаган йўл». Видеоканал.
14.05—15.40 Юсуф Азимзода. «Ёш Насриддиннинг ғаройиб саргузаштлари». Шаҳрисабз шаҳар халқ театрининг спектакли.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Умид учқунлари». Тележурнал.
18.35 «Ҳидоят сари».
18.55 «Ажаб саодат эрур...» Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.25, 20.25, 20.55, 22.10, 23.15 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Юзма-юз».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Қонун ва биз».
21.35 Ҳожи Абдулазиз Расулов номидаги 1-Республика ёш хонандалари кўрик-танлови олдидан. «Устозлар изидан...»
22.15 «Амир Темур изидан». 4-қисм.
22.30 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «МХСК» — «Зарафшон» (Навоий). Ёзиб олинган.
23.20 «Ахборот».
23.45 «Битик». Адабий-маърифий кўрсатув.
00.10 «Муҳаббатга талпинган юраклар». Киноконцерт.
00.30—00.35 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Болалар дунёси».
9.15 «Мультипанорама».
9.35 «Турфа олам».
10.00 «Нафосат».
10.10 «Бу мунис лаҳзалар».
10.35 «Жараён».
10.45 «Изҳор».
11.10 «Даллас». Телесериал.
12.00 Футбол. Жаҳон чемпионати. Саралаш ўйинлари.
***
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Эркатой». Болалар учун дастур.
18.30 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
18.50 «Бир жуфт қўшиқ».
19.00 «Билиб қўйган яхши».
19.10 «Қатрада қуёш».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Дубляж».
20.10 «Сир».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Муносабат».
21.35 «Сўз ва соз оҳанглари».
22.05 «Иймон».
22.35 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.45 «Кино жавонидан».
00.25—00.35 «Даракчи».

III

17.55 Янгиликлар.
18.00 «Гарри — қор одам». Телесериал.
*
РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ. 7.30 — 9.00
***
18.20 — 21.35
*
21.35 Эълонлар.
21.40 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
*
РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ. 22.00 — 22.25
*
22.25 «Охирги романс». Бадиий фильм. 1-серия (Испания).
23.35 — 23.55 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ.
*
18.45 «Мультькарусель».
19.00, 21.05 Эълонлар.
19.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
19.50 «02» тўлқинида.
20.05 «Тасвир-97». Танлов якунлари.
20.30 «Эллада».
20.55 «Интерспорт».
21.10 «Компьютер ревю».
21.25 «Каталог».
21.40 «Янги иқтисод».
22.00 «Орхидея» вилласи». Бадиий фильм.
23.30 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
24.00 — 00.10 «Хайрли тун!»

ЖУМА, 14

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Мусиқа бўстони». Телеальманах.
8.40 «Юзма-юз».
9.00 «Соғлом авлод — соғлом миллат».
9.25 «Бир том остида». Мультфильм.
9.40 «Остонаси тиллодан».
10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 «Мактабимиз — фахримиз».
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Давлат ва ҳуқуқ асослари.
11.00 Немис тили.
11.30 Физика.
*
12.00 «Бозор рақобати — сифат кафолати».
12.20 «Ҳидоят сари».
12.40 Ҳожи Абдулазиз Расулов номидаги I Республика ёш хонандалари кўрик-танлови олдидан. «Устозлар изидан...»
13.15 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Нефтчи» (Фарғона) — «Насаф» (Қарши). Ёзиб олинган.
14.05—15.05 «Сайқал». Видеоканал.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Орзулар қанотида».
18.25 «Шеър ва шуур».
18.35 «Озод ва обод юрт».
18.55 «Шарқ тароналари». 27-кўрсатув.
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.00, 23.00 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Сиҳат—саломатлик».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иқтисод алифбоси».
21.30 «Маърифатнома».
22.05 Юнус Ражабий таваллудининг 100 йиллиги олдидан. «Мусиқий хазина».
22.45 «Амир Темур изидан». 5-қисм.
23.05 «Меҳр макони».
«Мунаввар дунё». Маърифий-дам олиш дастури:
23.25 «Олам».
23.45 ЎзТВ экранида биринчи марта. «Оқибат». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 13-қисм (Миср Араб Республикаси).
00.30 «Ахборот».
00.55—01.00 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Эркатой». Болалар учун дастур.
9.15 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
9.35 «Бир жуфт қўшиқ».
9.45 «Билиб қўйган яхши».
9.55 «Қатрада қуёш».
10.10 «Дубляж».
10.25 «Сир».
10.40 «Муносабат».
11.15 «Сўз ва соз оҳанглари».
11.45 «Иймон».
12.15—13.55 «Кино жавонидан».
***
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
18.20 «Бор экан-да, йўқ экан».
18.35 «Нозик мўъжиза».
18.45 «Ҳар лаҳзада қўшиқ».
19.00 «Бизнес ҳафта якунлари».
19.10 «Эртага — шанба».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Ёқимли иштаҳа».
20.05 «Сизлардан ишорат».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Мусиқа ва рақс».
21.15 «Ривоят».
21.35 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.40 «Кинонигоҳ».
23.10 «ТВ-2. Диско».
23.30 «Бокс, бокс, бокс».
23.45 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
00.35—00.45 «Даракчи».

III

17.55 Янгиликлар.
18.00 «Гарри — қор одам». Телесериал.
*
РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ. 7.30 — 9.00
***
18.20 — 21.35
*
21.35 «Мусиқа ҳамма учун». Мусиқий дастур.
*
РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ. 22.00 — 22.25
*
22.25 Эълонлар.
22.30 «Охирги романс». Бадиий фильм. 2-серия.
23.40 — 24.00 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ.
*
18.45 «Мультькарусель».
19.00, 21.35 Эълонлар.
19.05 «Умид чечаклари».
19.25 «Рангинкамон».
19.55 «Уй остонадан бошланади».
20.25 «Палитра».
20.45 «Жума куни, ишдан сўнг».
21.15 «Шарқ дарвозаси».
21.40 «Алишер Навоий». Бадиий фильм.
23.20 — 23.30 «Хайрли тун!»

ШАНБА, 15

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Халқ ижодиёти».
8.55 «Оқибат». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 13-қисм.
9.40 «Шоҳруҳ» клуби.
«Ёшлик» студияси намойиш этади:
10.00 «Ҳамроҳ».
11.30 «Сени Ватан кутади».
10.50 «Эъзоз».
11.10 «Шарқ тароналари». 27-кўрсатув.
11.40 «Бегоналар кириши мумкин эмас... мумкин». Бадиий фильм.
12.55 «Нуроний». Тележурнал.
13.20 «Ўйла! Изла! Топ!» Телебеллашув.
14.05—15.05 «Маънавият». Видеоканал.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Санъат ғунчалари».
18.30 «Куёш юрти», «Билдирсой». Ҳужжатли фильмлар.
18.40 «Қишлоқ ҳақида ўйлар».
19.00 «Ҳайрат». Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.25, 20.25, 20.55, 22.20 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 Жаҳон спорти.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Шийпондаги учрашувлар». Сурхондарё вилояти дала меҳнаткашлари ҳузурида.
21.30 «Амир Темур изидан». 6-қисм.
21.45 «Нафосат гулшани». Қизлархон Дўстмуҳамедова.
«Тунги ёғду». Дам олиш дастури:
22.25 «Мусиқали саёҳат».
22.45 «Ҳазил».
22.55 Микель Плачидо «Шов-шув» фильмида. 1-серия.
00.25 «Мунажжим башорати».
00.30 «Тунги пойтахт тaронаси».

II

9.00 «Бор эканда, йўқ экан...»
9.15 «Нозик мўъжиза».
9.25 «Ҳар лаҳзада қўшиқ».
9.40 «Бизнес ҳафта якунлари».
9.50 «Ёқимли иштаҳа».
10.00 «Сизлардан ишорат».
10.20 «Мусиқа ва рақс».
10.35 «Ривоят».
10.45 «Кинонигоҳ».
12.15 «ТВ-2. Диско».
12.35—12.50 «Бокс, бокс, бокс».
***
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Боланинг тили».
18.30 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.50 «Дилбарим».
19.05 «Глобус». Телеальманах.
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Бизнес-академия».
20.10 «Омонлик тилаймиз»
20.30 «Ахборот».
21.00 «Таянч».
21.15 «ТВ плюс театр».
21.35 «Даллас». Телесериал.
22.25 «Мафтункор чеҳралар».
22.40 Оҳанглар ва Эълонлар.
23.00 «Интерфутбол».
23.20 Видео-»О».
00.55—01.05 «Даракчи».

III

17.45 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
17.50 «Қўғирчоқбоз». Қисқа метражли телевизион фильм.
*
РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ. 18.15 — 22.00
*
22.00 Эълонлар.
22.05 «Жунгли қироли». Бадиий фильм. 1—2-сериялар (Ҳиндистон).
00.10 — 00.20 «Бобур». Телефильм.

IV

9.00 «Аэробика».
9.20 Эълонлар.
9.25 Шанба эртаги. «Аладдин».
10.55 «Биргаликда куйлайлик».
11.55 «Учувчи шифокорлар». Телесериал.
12.40 «Кросс-Роуз кафе»сига хуш келибсиз» («Америкага назар» кўрсатувига илова).
13.10 — 13.30 «Корейс тилини ўрганамиз».
***
17.10 — 18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ.
*
18.45 «Мультькарусель».
19.00, 21.45 Эълонлар.
19.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
19.50 «Далил ва шарҳ».
20.00 «Шанба оқшомида».
20.10 Болалар сўзлаганда.
20.15 «Рақслар қанотида».
20.45 «Ассалом, Франция!»
21.15 «Тақдирлар».
21.50 «Самодаги олмослар». Телесериал.
22.35 «Бу ажиб дунё».
22.50 «Хит-коллекция».
23.10 — 23.20 «Хайрли тун!»

ЯКШАНБА, 16

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Цирк! Цирк! Цирк!».
11.30 «Олам». Кинокўрсатув.
11.50 «Қувноқ стартлар».
12.35 «Меҳрга йўғрилган оҳанг». Мусиқий кўрсатув.
12.55 «Идрок».
13.15 Экранда — кинокомедия. «Кавказ асираси».
14.30—15.30 «Болалигим — пошшолигим».
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Иванко ва қарғалар шоҳи». Мультфильм.
18.10 Болалар учун. «Омад юлдузи».
18.40 «Шарқ тароналари». Якуний кўрсатув.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 — Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
20.00 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув.
20.30 «Ҳафтанома».
21.05 «Якшанба оқшомида» Мусиқий дастур.
21.45 «Спорт, спорт, спорт».
22.05 «Мувозанат». Ахборот-таҳлилий кўрсатув.
«Аср мўъжизаси» кинодастури.
22.30 Кино янгиликлари.
22.45 «Жаҳон киноси юлдузлари».
23.05 «Ғаройиб коллекционер». Бадиий фильм.
00.35 «Ҳафтанома».
01.05—01.10 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Боланинг тили».
9.15 «Ёрилтош».
9.35 «Дилбарим».
9.50 «Глобус». Телеальманах.
10.10 «Бизнес-академия».
10.25 «Омонлик тилаймиз».
10.40 «Таянч».
10.55 «ТВ плюс театр».
11.15 «Даллас». Телесериал.
12.05 «Мафтункор чеҳралар».
12.20 «Интерфутбол».
12.40—14.05 Видео-»О».
***
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Ҳайвонот дунёси».
18.35 «Синфдош».
18.55 «Бари ҳазил».
19.10 «Келгуси ҳафтада».
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 — Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
20.00 «Мусиқа салтанати».
20.30 «Ҳафтанома».
21.05 «Кенгга кенг дунё».
21.20 «Даллас». Телесериал.
22.10 «Соғинч».
22.30 «Миллионлар ўйини».
22.50 «Тақвим, эълонлар, оҳанглар».
23.05 Видео-»О».
00.40—00.50 «Даракчи».

III

18.05 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ. 18.10 — 00.05
*
00.05 Эълонлар.
00.10 — 00.35 «Панорама» (рус тилида).

IV

9.00 «Хайрли тонг!».
9.30 «Парле ву франсе?»
9.55 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
11.35 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
11.45 Эълонлар.
11.50 Киносалон. «Анаконда». Бадиий фильм.
13.30 «Кинони севасизми?»
14.00 «Жонли сайёра».
14.20 «Френки ва Жонни». Бадиий фильм.
16.05 «Ракурс».
16.35 «Шу куннинг мавзуси».
16.50 — 17.10 «Сенинг вақтинг».
*
17.10 — 18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ.
*
18.45 «Мультькарусель».
19.00, 21.55 Эълонлар.
19.05 «Менинг кучам».
19.20 «Телеташриф».
19.40 «Мусиқий олимп».
20.00 «Тошкент оқшомида».
20.30 «Иштирок этувчилар».
21.00 «Дарвоқе...». Дам олиш дастури.
21.25 «Жаҳон кинематографияси янгиликлари».
22.00 Киносалон. «Қора либосдаги одамлар».
23.40 — 23.50 «Хайрли тун!»

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

Бош муҳаррир
Аббосхон УСМОНОВ

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

БЎЛИМЛАР:
Парламент 133-57-34;
Ҳуқуқ ва қонунчилик 136-07-94;
Иқтисодиёт 136-36-65;
Маънавият 136-35-60, 132-10-65;
Хатлар 136-29-89, 133-07-48;
Фан, тиббиёт, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик 132-12-08;
Халқаро ҳаёт 132-11-15;
Котибият 133-10-28;
Эълонлар 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001
Буюртма Г — 0747, 33.805 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва операторлар Рустам АЗИМОВ ва Иван РЕШАНОВ томонидан саҳифаланди.

МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Навбатчи муҳаррир — И. Ўтбосаров.
Навбатчи —Ш. Каримов.
Мусаҳҳиҳ —Ф. Артукметова.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Босишга топшириш вақти—21.00 Босишга топширилди — 21.00 1 2 3 4 5 6